

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
 Helyben hazhoz hordva:
 Évesz évre . . . . . 12 frt.
 Fél évre . . . . . 6 frt.
 Negyed évre . . . . . 3 frt.
 Egy óra . . . . . 1 frt.

Videkre postán küldve:
 Évesz évre . . . . . 14 frt — kr.
 Fél évre . . . . . 7 frt — kr.
 Negyed évre . . . . . 3 frt 50 kr.
 Egy óra . . . . . 1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
 Főter, Hermann-udvar I. emelet, a főlépcsőnél.

Bérmertetlen leveleket csak ismert kézről fogadjunk el. Keziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
 Főter, a törvényszék mellett Neumann-házának utczára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjazabály szerint. Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

A tanügy Aradon.

Arad, május 29.

Néhány hét múlva be lesz fejezve a mostani tanév. Addig azonban még végbe kell menniök a vizsgáknak, a melyeknek nyomán ítéletet mondhat majd a közönség, vajjon az iskolákban elért eredmény arányban áll-e azon nagy áldozatokkal, a melyek városunk lakosságának a közoktatási czélok eléréseért kell viselnie . . . . .

Kevés híján 54,000 frtra megy ma már azon összeg, a melyeket városunk, községi háztartása körében évenként iskolai czélokra kiad. S teszi ezt anélkül, hogy ez áldozatot sokálná, vagy visszariadna attól, hogy e terhet évről-évre meg emélnie kell. Hiszen azon egész időszakon át, a mely alatt a városi tanügy mai szervezetének eléréseig fokozatosan kifejlődött: alig-alig történt felszólalás amiatt, hogy a város közönségének áldozatkészségét e téren jó volna szűkebb korlátok közé szorítani! S az a kevés felszólalás is, ami történt — hatás nélkül maradt, egyáltalában nem kellett visszhangot. A városi képviselőtestület még akkor is, midőn az anyagi viszonyok súlya alatt minden eszközt igénybe kellett vennie kiadásaink apasztása végett — a tanügyi kiadások csökkentésére soha sem szánta el magát.

De azután a lakosságnak sem jutott eszébe, hogy e miatt érdekeinek képviselői ellen panaszt emeljen. S így a legtisztább igazságnak megfelelőleg lehet constátálnunk, hogy nálunk a közoktatás ügyének előmozdítása végett szükségeseké váltott áldozatokat a város egész lakossága örömmel hozta meg, s nem fog bizosszal visszariadni a terhek fokozásától sem, ha ez jövőben a kifizető nagy czélok biztosítása végett elkerülhetlen lesz.

Egyébiránt az nem is lehet más-ként. Minden szerénység nélkül elmondhatjuk ugyanis, hogy nálunk az általános műveltség oly fokot áll, a melyen a követett eljárásnak ellenkezője el sem is képzelhető. Mert hiszen ott vagyunk-e talán mi, hogy közönségünkkel bővebb érvelés mellett kelljen megértetnünk azon jelentőséget, a melylyel viszonyaink között a közoktatás ügyének buzgó ápolása bír? Nem látja-e be mindenki, hogy a szellemi előhaladás legelső sorban legbiztosabb alapja a lakosság anyagilag való boldogulhatásának is! Ertelmi fejlettség nélkül nem alakulhat erőteljes iparos, erőteljes kereskedelmi osztály.

S azok is, akik a productív foglalkozások bármelyik más ágában bírnak működési térével: hová jutnának a megélhetés útján minden oldalról felmerülő nehézségekkel szemben, ha az alapos műveltség nem nyújt nekik módokat a viszonyok mostohaságával való küzdelemben.

De ez csak egyik oldala a kérdésnek. Tisztán áll előttünk egy másik momentum is, a mely nem kevésbé fontos, következményeiben nem kevésbé döntő hatású arra, hogy Arad népe megfelelően hivatásának. És ez a hivatás abban áll, hogy városunk, a minket körülvevő, más nyelvűek által eléggé sürűn megrakott nagy vidéken — nemcsak az általánosabb értelemben vett, hanem specialisan magyar culturának képezze gőczpontját. S ehhez először is szükségünk van arra, hogy maga e város egészen magyar legyen: azután meg, hogy a művelődés oly módját legyen képes nyújtani, a melyek egy a magyar, mint az akár jószántukból, akár a viszonyokból folyó kényszerűségnél fogva magyarsodásra törekvő elemekre elutasíthatatlan vonzó-erőt képesek gyakorolni.

Akik városunk közéletének multját ismerik: akik nem felejték el, hogy Arad lakosságára magára, csak két évtizeddel ezelőtt még, mennyire roa fért, hogy megmagyarosodjék: de másrészt a felett seu hunyank szemet, hogy bizony e téren még sok van hátra, amit csak ezentul érthetünk el: azok teljes mértékben tudják jelentősen az ezideig már kivított jelentékeny eredményeket; másfelől azonban tisztában vannak az iránt is, hogy ezen eredmények még nem biztosítják törekvéseink teljes sikerét, s hogy igenis a megkezdett jó munkát erős akarattal tovább kell folytatnunk . . . . .

Nincs a legkevésbé okunk sem azon felfevisésre, hogy a mostani tanévet bezáró vizsgák nem fogják ismét — mint ez rendszeren történni szokott — bebiztosítani azt, miként a városunk által tartott vagy segélyezett tanintézetek körében elért eredmények megfelelően a nagymértékű áldozatoknak, amelyeket Arad azokért évről-évre hoz. A tanerők úgy műveltségükkel, mint buzgalomukkal fogva feladatuk magaslatán állnak. S egész éven át kifejtett fáradozásuk — a tanulók előmenetelében oly sikert fog mindenbizonyal felmutatni, amelylyel a város közönsége meg lehet elégedve.

És ezen siker elé, annál nagyobb érdeklődéssel tekinthetünk éppen jelenleg, mivel tudvalevőleg a most letelő tanévben lett az oktatás terén két irányban oly nevezetes újítás létrehozva, amelytől a művelődés általánosabban való elterjedésére nézve, sokat várhatunk.

Először is az iparos-tanulóknak terjedtebb körű iskoláztatása e tanévben vette kezdetét. Ezzel egy eddig általános érzett hiányon van segítve.

Nemcsak azért, hogy a törvény rendelkezései betű szerint elég legyen véve: hanem azon buzgó törekvéssel, hogy a törvény által kitűzött s teljes jelentőségükben fel fogott czélok el is éressenek: az intéző körök minden lehető elkövetnek a siker teljes mértékű biztosítására.

Ez az egyik nevezetesebb tény, a mostani tanévben történt haladás köréből. A másik — ennél még jelentékenyebb esemény — a kereskedelmi középiskola felállítása.

Oly intézet ez, amelynek megnyitásával városunknak és vidékünknek egyik legelőtérrel szükségesre nyert ki-elégítetést. Az ifjúságnak, mely a tudományos élet pályáira nem szánja magát — tag tét nyílik ez intézetben oly kiképzetést nyerni, amelylyel a gyakorlati ismereteknek bizonyos magasabb mértékét követelő foglalkozási körökben magának igen jó és igen tisztességes megélhetést biztosíthat, s egyáltalán közéletünk nagyrészt még parlagon álló egyes ágaiiban, a közgazdasági fejlődésnek is sok szolgálatot tehet.

Remélhető, hogy a nagy közönség e tanintézet hivatását: s az abban való képzetés által nyújtott előnyöket évről-évre jobban és jobban fel fogja ismerni. S ezzel aztán biztosítja lesz, hogy ez intézet városunkra és vidékünkre nézve teljesen sikeres munkát végrehessen, s nagy számmal boesáthasson az életbe oly készültsgű emberek, akik az anyagi előhaladás terén működő magyar elemek ma még hezagos soraiban úgy saját, mint hazai viszonyaink előnyére képesek lesznek jól megállni helyüket!

„E magasztos ihlettel lerokadva, fejét hangszereire hajtja és elsludt. Másnap az éjszakai dal, mint valamely álomkép, csak nehezen támadt föl emlékezetében. Leírta a szöveget és zenét, s szaladt Dietrichhez. Kertjében találta. Az agy honi neje s leányai még nem kelték föl. Dietrich felkeltte őket s összegyűjtte néhány barátját, kik, mint ő, szenvedélyesen szerették a zenét, s képesek voltak az új művet eljátszani. Dietrich idősebb leánya kísérte a dalt. Rouget énekelte. Az első versszakra az areok elhalványultak, a másodikra a szemek könybe láadtak s az utolsó a lelkesedés deliriuma kitört. Dietrich neje, leányai, az apa, a fiatal tiszt, könyezve, egymás karjaiba borultak. A haza himnusa fel volt találva!”

Lamartine bámulatos elbeszélése bizonyára elkápráztatja niudazokat, kik a történeti igazság iránt kevésbé fogékonnyak és előbb-alonak tartják a styl fényes tűzjátékát a pozitív tények szelid és állandó világánál. Mi azonban nem szeretjük, ha a regény a történet birodalmába tolakodik, s nem akarunk felülni még oly ragyogó elemnek is, mint Lamartine, kinek mércsz képzetele sokszor kirepül a esodák és jelenések beláthatlan világába. Mi leranjuk a fátolt erről a mysteriumról s vallatára fogjuk a száraz tényeket: felejlenk!

Magyar államvasuti üzletvezetéség Aradon.

Volt alkalomunk már több ízben jelezni, hogy a magyar államvasutaknál életbe léptetett új szervezet folytán, a folyó év augusztus 1-étől kezdve öt üzletvezetéség fog felállítani, és pedig ezek egyike Aradon lesz. E hirt legutóbb a legilletékesebb forrásból vett érteforradalmi és hazafias lelkesedésben, melynek lángja kivált a határokon csapkodott magásra. Szerették a fiatal tisztet: inspirálták szívét, költészetét, zenéjét . . . . .

Az 1792-ik év telén Strassburgban drágaság uralkodott. Dietrichék háza szegény, asztala egyszerű, de Rouget de l'Isle azért szivesen látott vendégek volt. A fiatal tiszt reggel és este úgy jelent itt meg, mintha a családhoz tartozott volna. Egy nap, midőn csak katonakönyv s néhány szelét sonka volt az asztalon, Dietrich buskomolyan nézett de l'Isle-re és így szólott hozzá: „Lakomáinkon hiányzik a bőség: de nem tesz semmit, ha a lelkesülés nem hiányzik polgári ünnepeinken s a bátorság katonáink szívében! Van még a pénzében egy palaez borom. Hozsátok fel, mondá egyik leányának, hadd igyuk meg a hazáért! Strassburgban nemsokára hazafias tünepély lesz, hadd mérítsen de l'Isle e palaez utolsó eszeppjeiből egy himnust, mely átviszi a nép lelkébe a mámort, melyből fakadt.”

„A leányok tapsoltak, előhozták a bort, és meglátogotték az apa meg az ifju tiszt poharát, míg benne tartott. Eljött az éjtél. Az éj hideg volt. De l'Isle ábrándokba merült, szíve fölindult, feje fölhevült. A hideg átjárta, tántorogva ment maginos szobájába. Kereste az ihletet, majd honi-szive lüktetésében, majd hangszereinek claviaturáján: most a dallamot alkotva meg a szöveg előtt, majd a szöveget a dallam előtt, s annyira összeolvastva őket gondolatában, hogy maga sem tudta, melyik született előbb, a vers-e, vagy a dallam, s hogy lehetetlen volt elválasztani a költeményt a zenétől s az érzelmét a kifejezéstől. Csak dalolt és nem jegyzett föl semmit.

lyek magukban foglalják az évi anyageltár és ruhazükségletek összeállítását s az ezen czimeken a költségvetési előirányzatba felveendő összegek megállapítását: a pályázati hirdetmények kidolgozását s közzétételét, szállítási szerződések kötését, nyilvántartását és lebonyolítását, megrendelések fogantatását, szállítók ellenőrzését. Az ügyrend megállapítja, hogy oly anyagokat, melyek biztosítva nincsenek az üzletvezetéségek csak azon esetben rendelhetnek meg közvetlenül, ha az egynemű anyag összértéke az 5000 frtot meg nem haladja. Az üzletvezetéségre nézve megállapított határokon túl menő megrendelésekre nézve az üzletvezetéségek az egységi árak helybenhagyása végett az igazgatósághoz fordulni tartoznak.

A katonai tüntetés. Lapunk tegnapi távirata jelezte, hogy Janszki tábornok, a Hentzi-ügyből kifolyólag Krakkóba fog áthelyeztetni Budapestről. Ezen ügyre vonatkozólag, s a katonai tüntetésnek mintegy folytatásaként írják Budapestre a bécsi „Deutsche Zeitung”-nak a következőket:

Janszki tábornok már szolgálati uton kérte nyugdíjaztatását. Az itteni tiszt-casínóban f. hó 26-án a helyőrség összes tisztjel gyűlést tartottak, hogy megállapodjanak a fölött, hogy a katonatisztok becsületé miúle eljárás tesz szükséges a hadseregellenes utcai tüntetések, a Tisza válaszában a katonai szempontok jogosultságát egészen kétségbevonó álláspontja és az interpellálók beszédeiben előforduló provokáló passzusokk szemben. Ebben a gyűlésben főképen fiatalabb tisztak nagyon határozott és elkeseredett hangon kikeltek az ellen az bánásmód ellen, amelyben egy ilyen, a hadsereg érzelmeit oly mélyen érintő eset a magyar képviselőház szövegekről részesült. Csak megfontolabb, idősebb tisztak rábeszélésének köszönhető, hogy mégis a nyugodtabb felfogás került felszínre s minden elcsat elkerülte. Az illetők még mindég fáradoznak ebben az irányban és lehet remélni, hogy igyekezetiük sikerre fog vezetni.

A „D. Ztg.” ezt a tudósítást igen helyes értekkkel, a következő megjegyzésekkel kíséri: A kellemetlen ügy folytatása, nézetünk szerint, nem fekszik a hadsereg érdekében. A hadseregrez tartozók leghevesebben eselekednének, ha nyugodni engednék azt, ami már megtörtént és ápolnak az összetartást a lakossággal s a parlament körökkel.

A Hentzi-ügy.*

(K. B.) Már-már azt hittük, hogy a Hentzi-ügyben adott miniszterelnöki válaszzal az egész odiosus ügy olyan kifejezést nyert, mely még egyrészt a nemzeti közérzletben ejtett esorbát kiközösítőlni volt hivatva, másrészt a Janszky tábornok tapintatlan ténye által mélyen compromittált tisztikarnak aranyhídat épít vala, hogy védszanczi közé vonulhasson s ime, nagy meglepetéssel tapasztal-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

(Máj. 30.)

A Marseillaise.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

(Arthur Loth, Le Chant de la Marseillaise: son véritable auteur. Paris, 1886.)

Párisból mintegy tíz kilométerre, a Szajnaparti Choisy-le-Roi helysége egyszerű tetetőjében, van egy régi sír, mely Rouget de l'Isle hamvait fedi. Az emlékkövön ez a meg lehetős új keletű felirat olvasható:

„Midőn a franciaia forradalomnak 1792-ben harczra kellett szállnia a királyokkal, ő a Marseillaisét adta neki a győzelemre.”

Rouget de l'Isle, kit a directorium egyik kiáltványa 1797-ben „francia Tyrtaeusnak” nevez, csupán a Marseillaise címűen foglal helyet az utókor emlékezetében. Vékony tehetsége ellobogott egy inspirált pillanemésztől-lángján, mely villámként járta asztál, s mely többé vissza nem tért soha. Istenek, mondja Banville, gonosz tréfák ek vele. Töltötték neki egyszer az égiek lából, aztán ott hagyták a földön, a közép-réség porában, a tehetetlenség gyötör őrs s martalekul a köznapi élet minden és nyomorának.

Ai himnus szerzője egyetlen valóság könyvébe s aztán melyeket jobb lett volna maga gyetienegy síncs e dalok Engedje illaise költőjére valszelhesedva, egy síncs, mely a hirtelenébe

nyebb volt. Az újszülött egyáltalán nem ütött zajt: csendben, homályban, egy határszéli város salonjának szék körébe szorítva, név nélkül vonult be a világba, melyben rövid nap oly bámulatos szerencsét csinált.

Franciaország 1792. ápril 20-án üzenté meg Ausztriának a háborút. Az a kis társaság, mely Dietrich strassburgi maire házában ez időtájt összegyűlt a hadüzenet hírére, lelkes szavakat váltott, s élénken vitatta meg a háboru esélyeit. Jelen volt Rouget is, fiatal s szerzetreméltó tüzérkapitány, ki tollával is szolgálta a forradalom ügyét, mint a Feuille de Strassbourg dolgozótársa, melyet a maire inspirált és támogatott.

A társalgás lankadni kezdett, midőn Dietrich, a ház ura, hogy új irányba terelje vendégei figyelmét, egy alkalmi dal készítésére szólította fel a társaság zenebarát-tagjait, köztük természetesen Rouget de l'Isle-t is, ki a felhívásnak igen hamar, — úgy látszik, mindjárt másnap — eleget tón, s bemutatva Harczi dalát a rajnai hadsereg számára (Chant de guerre pour l'armée du Rhin), mely általános tetszést aratott, midőn a maire, kinek jó tenorhangja volt, eldalolta vendégei előtt. Dietrichné egy ekkortájt kelt leveleiben, mely testvéréhez, Ochs baseli kancellárhoz van intézve, nem győzi magasztalni a fiatal tüzértiszt szerzeményét, melyet, szerinte, (Glück, a mult század híres zeneszerzője is bizvást aláírhatna. Elküldi a darabot bátyjának s nem sajnálja időt és fáradságot, hogy az alkalmi dal zongorára és egyéb hangszere alkalmazza.

Lapunk mai számához egy fél ív melléklet van csatolva.

* Nem kívántunk már ez ügyre visszatérni, de e cikkünk sok tekintetben helyes megjegyzéseitől nem tagadhatuk meg a közlést. Szerk.

(Folyt. köv.)

juk, hogy az egymást keresztező, különböző iránylatú források legtöbbje zúgolódik Tisza Kálmán férfinak nyilatkozata fölött.

A mi ellenzékünk szokás szerint gyáva-sággal bélyegzi Tiszát, amiért eletszerejét elégtételt szerezni nem volt képes. A bécsi lapok azért jajgatnak, hogy ismét a magyar befolyás túlsúlyának kellett a győzelem bábéit learatni. A katonai körök ismét azon nézetben vannak, hogy Tiszának nem volt jogában a magasabb körök nevében is nyilatkozni.

Vegyük sorba az ellentmondó nyilatkozatokat s lássuk, hogy van-e joga bármelyik félnek is Tisza eljárását ócsárolni?

Ami a mi ellenzékünkkel illeti, ha Tisza kevésbé olyan tapintatos államférfi, mint a milyennek most is bizonyult, semmi fáradságba nem került volna nyilatkozata olyan formában tenni meg, hogy ma az egész ellenzék túntóléggé ünnepelne: mert azt már csak megengedheti nekünk egy német sajtó, mint az a tisztí bójára annyira kényes katonai hatalom, hogy itt Magyarországon a magyar kormány s nem a katonai szorong uralkodik, hogy e kormányának szigorú kötelezése önkényes a felett, hogy a nemzet közérletén csorba ne ejtessék s hogy mi jogosan elvárhatjuk a tisztikartól, hogy a mi drága költségünkön föntartott hadsereget ne kényszerítse olyan ténykedésre, mely nemzetünk büszkeségét megalázná, hűségát sérténi volna hivatva. De hát Tiszában a nemzeti érdeket fölött érvét vett a politikai esélyesség s a helyett, hogy a nemzetet a kihívó katonai osztály ellen harcra, megtorlásra buzdította volna, oda törekedett, hogy az általános ohaj szerint megtorlandónak vélt esemény egyenes kárhözvételével a kedélyeket lecsillapítsa, a katonaságot nagyobb esélyességre és tapintatra ösztönözze, s a katonai és polgári jó egyetértést, még e sajnos visszaélés után is, fenntartsa. S ebből a szempontból az ellenzék sajtó is többé-kevésbé megnyugodott volna a miniszterelnök eljárásában, ha nem intéztek ellene támadást a bécsi sátorok, no meg maga a tisztikar, mely ugylászik nem akar megnyugodni a béke bábéin, s egyéb küllélenség hiányában annak a nemzetnek szegezi szorongását, mely az ő drága hadseregének tisztességes eltartásától semmi áldozatot nem szokott megtagadni.

Az azonban tetszett fölajdulni a bécsi sajtónak, amiért Tisza nem kért tőlük előbb tanácsot és tetszett a tisztikarnak zúgolódnia, hogy egy tapintatlan tény megtorlására rendezett utcai botrány fölött elmulasztotta kárhözvételét kijelenteni, ami aztán természetesen meginkább föltüregerte az ellenzék közérletét úgy annyira, hogy most már Tisza nyilatkozatát sem elégségesnek, sem a nemzet méltóságához megfelelőnek nem tartják.

A bécsi sajtó haragjával nem sokat gondolkunk, rég megszoktuk mi már azt, hogy nagyon szeretnek a mi házi ügyeinkbe avatkozni, de aztán ha ily kényesebb természetű dolgokban nem értünk tréfát, s a tolatkodónak kezére találunk koppantani, ám tulajdonítsák maguknak. Majd akkor jönnek ide avatkozni a mi dolgainkba, amikor mi az övéké nyulunk, s akkor tegeyken nekünk szemrehányást, amikor Budapestra bevételének ünnepeit tüntéssel zúgólják Bécs falai közt üljük meg. De amíg mi ellenük nem tün-tetünk, az ő nemzeti hűségüket kihívó magaviselésünkkel meg nem sértjük, hagyjanak bennünket békével, különben kénytelenek vagyunk velük úgy elbánni, a hogy szokás elbánni a tisztességtelen tolatkodóval.

Az elefánt.

— A szerelem természetrajzából. —
— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
— Felteszem rólad, barátom, hogy szerelmes vagy?
— No, no, eszembe sem jut.
— Hát akkor vagy voltál már szerelmes, és úgy tudod, vagy még csak ezután fogsz valakibe beleszeretni, és úgy okvetlenül meg kell tudnod, hogy tulajdonképpen micsoda is az az elefánt.
— Hiszen én azt már az elemi iskolában megtanultam.
— Csodálatos. Erről az elefántról az elemi iskolában nem praelegálnak... Ez az elefánt a szerelem természetrajzához tartozik... És hogy a szerelemnek is meg van a maga természetrajza, az remélem tudod... Bizonyára hallottál már a szerelem galambjáról, ösmeretes előttd, hogy igen sokszor van a szerelem világában egy-egy kakuk, és vigyázz, nehogy valaha tapasztalatból meg kelljen tanulnod, hogy vannak a szerelemnek bizonyos zárvány állatai is...
— De hát az elefánt?
— A szerelem elefántja pedig közönséges nyelven körülbelül annyit jelent, mint segédudvarló. Képzeld magadnak egy ifjú leánykát, a kibe tökéletesen bele vagy szerelmesedve... És képzeld az angyal mellé egy gyánakvó természetű öreg mamát, vagy a mi még sokkal borzasztóbb: egy öreg guvernante-ot... No már most, ha ezek mindig együtt vannak, hogy mondhatnád te el mindazt a teimáttodnak, a mit elmondani akarsz, vagy legalább is hogy mondhatnád el, a mint akard, ha nem volna ott mellett a szolgálókat kész és szolgálókat folytan megbeszélhetetlen elefánt... Ez sokszor bámúltaimótt nagylyétséggel és kitarással odacsatlakozik a te élő akadályodhoz és barátom az ő lankadatlan szónoklatai szabaddá teszik előttd a tört, a mama vagy a

Ami pedig a tisztikar apprehenzióját illeti, arra rövid válaszunk az, hogy mindaddig, míg a katonai az őt meg nem illető politikai dolgokba avatkozni, a mi magaviselését azt árulja el, hogy a polgárság nyugalmát és békéjét respectálni, ennek a hadtény terén hozott óriási áldozatait méltányolni nem akarja, s a mi magat magaviselésében és ténykedésében az ország ellensége gyanánt iparkodik feltüntetni: addig azt sem várhatja, hogy egy általa becsületében és nemzeti érdeklében megtámadott ország miniszterét, hírvját azt bár Tiszának vagy bárkinek, a fölkorbácsolt közvélemény ellenében védelme és pártfogása alá vegye.

Hogy aztán Tiszának mennyiben volt joga a felsőbb körök nevében nyilatkozni, az mitsem változtat a dolgon; de a mint köztudomású br. Edelsheim nyilatkozata, s amint tudjuk, hogy Tisza nem szokott könnyelmű módon játszani a szavakkal, csakugyan alapos okunk van hinni, hogy Janszky tábornok eljárását oka volt mindama magasabb köröknek rosszalni, melyek a nemzet és alkotmányos királya közti szívélyes és igazán bensős viszonyt megbolygatni nem ohajtlják. Azért csak lassabban tiszt urak! Ha csakugyan igaz, hogy borul az ég, eljön az alkalom hósiébb tettekre is, olyanokra is, melyekért nem a magyar miniszterelnök megróvása, de a magyar nemzet babérokoszorújára számíthatnak.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 28-án.

Elnök, nem lévén a házhoz érkezett feliratok hiánya miatt bejelentésekre szükség, jelzi a napirendet.

Tisza Kálmán miniszterelnök, benyújtja: a mostár-metkovitzai keskenyvágány vasútnak Szerajevo felé és a Ráma torkolatig leendő folytatásáról szóló törvényjavaslatot indoklásával együtt.

Kiadatik a közlekedési és a pénzügyi bizottságoknak.

Széchenyi Pál gr. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter betérjeszi a Bulgáriából és Szerbiából behozandó tengeri és köles vámentességéről szóló törvényjavaslatot és indoklását.

Kiadatik a gazdasági bizottságnak.

Dárday Sándor előadó benyújtja a közgazdasági bizottság jelentését a törvényhatóságokról, községekről és a közigazgatási tisztviselőket, segéd- és kezelő személyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásokról szóló törvényjavaslaton a főrendiház által tett módosításokra, és némely orsz. képviselőválasztó-kürtület érintő változásokról szóló törvényjavaslatra vonatkozólag.

A jelentések kinyomtatását és szétosztását elrendelték.

Legközelebbi ülés hétfőn lesz.

Ezzel az ülés véget ért.

II.

A főrendiház ülése május 28-án.

Elnök az ülést megnyitva, jelenti, hogy a főrendiház gazdasági bizottsága beadta jelentését a főrendiház 1887. évi költségvetéséről. A pénzügyi bizottság beadta jelentését: a múlt évekből származó pénztári hiányok fedezéséről; a közmunka- és közlekedési miniszterium részére 1885-re szükséges póthitelről; az 1885. évi közöszgyi zárszámadásokra alapított leszámolás szerinti Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről és az 1881. közöszgyi költségvetésből a magyar korona országai által pótlólag fizetendő összegekről szóló törvényjavaslatról. E jelentések tárgyalása képezi a napirendet. A főrendiház, hiven a pénzügyi bizottság jelentéséhez, együtt tárgyalja a közlekedési miniszterium részére szükséges póthitel és a pénz-

governante mesterségesen előkészített süketülése megnyitja előttd a leányka flióit... — De mit jelentesen ez. hangod reszket, tekinteted elhomályosul... csaknem könyvezel... — Barátom, egy szomorú emlék juttott eszembe, egy bánatos történet, az én boldogtalanságom története... — Hogyan?
— Mert volt elefantom nékem is... — Talán belehalt az elefántoskodásba?... — Nem, hanem az az ő elefántoskodása majdhogy engem nem vitt a sírba... — Kiváncsivá teszsz... — Halld hát a történetet. Fiatal voltam, tehát szerelmes. És az én lánuló szenvedélyem előtt is ott állott egy — guvernante. Vénőbb, csuntyább és gyanakvóbb természetű, mint a többi. A leányka pedig szebb és szeretetreméltóbb, mint minden más leány e világon... Nem nézhettem szemébe sem anélkül, hogy Amália kisaszony — így hívták a guvernante-ot — észre ne vette, nem mondhattam egy szót sem, hogy megne hallotta volna. Pedig nekem sok mondanivalóm volt, és mind olyan dolog, a mi nem egy guvernante fülének volt szána. Az állapot reménytelennek tetszett, mert Amália kisaszony állása megintáthatatlan volt... Képzelted mennyire szenvedtem, midőn a guvernante általi intimitatív társalagát a háztartásban és más ily tudományok medrében kellett tartanom, vagy midőn órákon át beszélnem kellett a takarékoság határolásáról az emberiség erkölcsseire, mikor én mindezek helyett oda szerettem volna borulni Jenny elé és mellőzve háztartást és takarékoságot, kezét megfogni, és áradó szavakkal elmondani neki, hogy én őt szeretem, imádom régen és ezt már rég meg is mondtam volna, ha ez az átkozott guvernante... De hát nem mondhattam el addig, míg az isteni gondviselés reám nem tekintett, és gondoskodott számomra is egy elefántról...

tári hiányok fedezéséről szóló törvényjavaslatot. A pénzügyi bizottság jelentésének fölvilágosítása után felszólal:

Ghyzsy Kálmán és hosszasan emlékezik államháztartásunkról, azon alapszemből indulva ki, hogy kölcsön új fedezet nélkül nem szavazható meg s fedezet az államjelvődelmek szaporításában keresendő. Az egyenes adókat (ghyzsy nem tartja most fokozhatónak; de igenis a fogyasztási adókat. A sörre és czukorra utal különösen, melyek némi, nem túlságos emelése — jelen vámszövetségi viszonyunk keretében is — lehetséges lenne s a jelen kölcsön kamatait fedezné. Különben nem fogadta el a póthitelről szóló javaslatokat, míg a 85-iki közöszgyi költségek fedezésére szóló javaslatokhoz módosítványt nyújt be. Szavát akként végezte: Hogy ezek után adandó szavazatomat röviden egybe foglaljam, kijelentem, hogy én a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot jelen alakjában, azaz azért, mert abban a felleendő kölcsön kamatainak az ország rendes bevételeiből miként leendő fedezése iránt egyáltalában semmi intézkedés nem foglaltatik, a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadom. (Helyeslés.)

Dessewffy Aurél gróf meg van győződve, hogy a kérdéses 22 millió fedezéséről bármely kormányának gondoskodnia kell. Tehát, bár bizalommal ezen rendszabályok iránt nem viseltetem, de mert akár ezen, akár más kormányának a fennforgó 22 millió fedezéséről való gondoskodás eszközeit meg akarom adni, a törvényjavaslatot elfogadom a részletes tárgyalás alapjául. Kérem azonban a t. kormányt, hogy most, midőn már maga is valóban meggyőződhetett, hogy ezen 22 milliónyi túlküldés dacára, azon nagy állami célokat, melyeknek elérése kitöltetett és a pénzügyi rendezés, ilyen rendszer és gazdálkodás mellett, soha meg nem történhetik, mindezen elért célokat a azon irány, mely államháztartásunk rendezettségére fogva vezetni, vesélyeztetve van, azért kérem az igen t. kormányt, vegye kezébe a vezérszerepet, úgy a mint az őtől várható és létezően életbe vegre oly intézkedéseket, melyek által hasonló fenakadások elkerülhetők legyenek. (Helyeslés.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter felvilágosító észrevételei után, Somssich Pál szólt fel, pártolva a Ghyzsy Kálmán módosítását.

Szapáry Gyula pénzügyminiszter ismételt felszólalása után a főrendiház, négy szavazattal a javaslatot elfogadta és vita nélkül.

Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

Görögország Törökországgal kötött megállapodásra — mint újabban hírvjrik — a lereggyverzés iránt. A görög kormány, a hírek szerint ezt úgy vitte keresztül, hogy nem is fordult e végett a hatalmakhoz.

Mindenesetre érdekes lesz tudni, hogy a hatalmak a görög lereggyverzésnek jegyzék útján való közlést fogják-e kívánni, mielőtt megszüntetnék az ostromzárat.

Pétervári politikai körökben valószínűnek tartják, hogy Görögország nem fog egészen lereggyverkezni. A nagyhatalmak nem is fognak ellenezni, hogy a görögök legalább részben fölleggyverkezve járják meg a keleturmeliai kérdés végleges tisztázását. Orosz politikai körökben helyeslik ezt a fölfogást és különösen a „Novoje Vremja” kardoskodik mellette, mert ugymond, most legalább látszatra egyetértének ugyan a hatalmak, de azért nincs ki-zárva a lehetőség, hogy egyik vagy másik hatalom titokban a többi ellen dolgozzon. Hogy melyik ez a hatalmasság? azt talán a derék orosz lap tudja legjobban — otthonról.

Hajdani iskolatársam és jó barátom Baranyi József volt a számomra kismélt áldozat. Abban az időben, midőn a fővárosban újból találtakam vele, már tekintélyes föld-birtokos volt. Mindössze talán négy évvel idősebb nálamnál. Rendkívül megörültem neki, különösen midőn tudomra adá, hogy hosszabb ideig fog a fővárosban tartózkodni. A régi bizalmas barátság csakhamar megújult közöttnök és én egy napon előhoztam neki az énszerkesztői helyzetemet. Ő volt oly kegyes és szánakozott rajtam. Azonkívül megígértette velem, hogy be fogom mutatni ideálomnak. Mert ő most ismeretéseket óhajtott kútni. Képzelted, hogy megörültem ennek a kérdésnek és mily szívesen ígértem meg neki annak teljesítését. Hiszen — gondolom magamban — várj csak Józsiám, olyan elefántot nevelék én belőled, a milyen nem mindennap akad.

A bemutatás megtörtént és Jóska kiváló meglegedésemre egész délután a guvernante-nak udvarolt. Ő természetesen nem használta fel rögtön a helyzetet, hiszen ahhoz csak mégis nagy merészség kellett volna, hogy a háztartástánról egyenesen a szerelemre ugorjak át...
Az azonban nem kerülte ki figyelmemet, hogy Jenny sokkal élénkebb viselte magát, mint rendszeren... no és ezt természetesen is kellett találnom... hiszen — gondolom — ő is megszabadítva érzi magát a nyomásztó nyugtől...
Jóska pedig kijelenté nekem, hogy Amália kisaszony egy rendkívül szélemes és szeretetreméltó nő, — a miben én természetesen teljesen igazat adtam neki.
Oh ha én már ekkor észre tudtam volna venni, ennek az embernek ravaszágát...
De ekkor még csak azt vélhettem észre, hogy ő egyike a legkitünőbb minőségű elefántoknak...
Valóban az volt. Kifogyhatatlan bőbeszédűséggel egyenesen e szerepre képesíté... Lelekem igazán hevült, midőn sokszor hallottam,

A francia trónpraetendensek kiutasítására vonatkozó törvényjavaslat, — mint Périsból jelentik — több ellenjavaslat és módosítvány fog benyújtatni. Ule-mence a hir szerint a kiutasítás kötelező voltának kimondását fogja kívánni. A „Journal des Débats” sajnálatát nyilvánítja, hogy a cabinet kivételes törvényekhez folyamodik, hogy a radicalisokat kielégítse. A párisi gróf és neje esztörtökön elhagyták Lissabont és másnap Madridba érkeztek, honnan haladéktalanul Franciaországba utaztak.

Legújabb posta.

A Görög- és Törökország közt felmerült katonai differenciák már teljesen elvannak enyésztetve. Kun-duriotis konstantinápolyi görög követ a király nevében ismételtlen kinyilatkozta a porta előtt, hogy a görög hadsereget a mozgósítás előtti állományra szállítják le. Az utolsó jelentések szerint a háttérn történt csatározások nagyön kosoly természetűek voltak. A török katonák közül 169 meghalt és 129 megsebesült. A görögök veszteségéről nincs adat, de ez minden esetre jelentékeny volt. A törökök foglyul ejtettek egy őrnagyot, két kapitányt, hat hadnagyot és 301 közlegényt.

Nagy munkásszavargások Turinban és Livornóban. Május 28-án a turini tüntető munkások „Éljen Ciprian! Éljen a gálya!” kiáltásokkal vonultak keresztül az utcákon, város bókól alatt. A Dante-corsón rövid ideig tartó harc folyt a katonák és a tüntetők között a város lobogóit, melynek eldobása után a tüntetők szétoszlottak.

Livornóban hasonló tüntetés folyt le; a lármázók azt kiabálták: „Éljen Ciprian a gályarab!” „Éljen a párisi commune ezredese!” „Éljen a forradalom!” Itt is közelített a katonaság, melyet közzáporral fogadtak. Ez összestűkés hosszabb ideig tartott, változó esélyekkel, minthogy a tüntetők az arsenál munkásaiban hatalmas támaszra lettek. A veredésbe még az asszonyok is belelegyvedtek. Két katonát a halva maradt, tízenhét munkás súlyosan megsebesült.

NAPTÁR.

Május 30. Vasárnap. Róm. kath. Nándor — Prot. Ede. — Görög-orosz (május 18.) — Nap kél 4 ó. 8 p., nyugt. 7 ó. 48 p.

Junius 8. Az Arad városi tisztviselők jótékony-célú népnépe nyugdíj-alapja javára.

A tisztviselőkről.

Irta: Márai Mátyás.

II. Miltók az élsmerésre.

Valahányszor magyar közhivatalban dolgozom van, mindannyiszor tisztelettel hajtom meg magam a jelenléző tisztviselő elött, mert legeslegjobban ő rájuk illik az isteni szó: arczódnak verejtékével szerzed meg kenyereket és munkásságod nem fogja azt mindenkor megadni!
Aki eddig magyar hivatalnok lett, annak le kelle mondania sok-sok mindenféleről, hogy a közönk szolgálhasson, majdan egy kis „kegydíjra” való kilátással.
Kegyelemdíj a közjó szolgálatában megvéntül, vagy megbénult szellemi munkának! Mennyi vany rejlik e szóban: kegydíj! Anynyit tesz, mint a lamizsna, morzsa-jutalek.
S hogy ezt a szegényfalatot megkapja, 30—40 éven túl le kellett mondania ide-jének szabad rendelkezését, a vagyonszere-zés lehetőségéről és ereje emésztésének megfelelő kárpótlásáról!
Tette ezt csupán azért, hogy beállhasson a szellemi munkások sorába, a nemzet fen-tartónak azon táborába, a mely legnagyobb csendben, fénytől, dícsősgéltől egyaránt távol,

ápolja a nemzet legfőbb kincsét: a nemzet nyelvét.
Az író, a művész, kitaró tehetsége előbb-utóbb dícsősgégre vergődik. A kereskedő és iparos vasszorgalma vagyonot terem csodáknak. A földbírtokos körültekintő iparkodása több nemzedékre át biztosítja övének az anyagi és szellemi gyönyörök sokaságát, és valamennyi akkor távoznak foglalkozásától, a mikor neki tetszik, úgy rendezi be, ahogy legjobbnak látja.

De a tisztviselőnek, mindezekre nincs kilátása. Dícsősgégre ritkán vergődik, vagyona csak különös szerencse segítheti, az anyagi és szellemi élvezeteket ő csak nagy áron, vagyoni mérlege megintatásával vásárolja meg és szabadságidőit csak kis mervben és elméletlen esetekben nyerhet.

Egész jutalma abból állhat, hogy egy-két rangfokozatban elő lesz léptetve, hogy családját tisztességesen fenntarthassa és hogy a köztisztletnek bizonyos nemével bir.

És e három szerény jutalom nem jár ki neki szellemi erejénél, hanem lankadatlan tevékenységétől fogva.

A tisztviselőben egyedül, legalább főképen a munkaképesség bocsátatik. — Munkássága nemesíti őt.

Ez ez a legbizonytalanabb nemesség, melyet megbocsát egyaránt úgy a koronás fő, mint a röghöz kötött paraszt.

A tisztviselőben őlt testet ama közmondás: „A munka nemesít.”

A magyar társadalom ezen nemesi osztályát igen nagyon tudom megiszteni, a mint megiszti a munkásságot általában s a szellemi munkásságot különösen megbecsülni tudó minden ember.

Megiszti a végrehalára a törvény is, amennyiben a legújabb időben szigorú kötelességé teszi a nagyközönséggel, gondoskodni arról, hogy mindenütt nyugdíj-alap létesítségessék a köztisztviselőket méltó jutalmazására.

Mit mondok? jutalmazására? Lehet is a nemességé jutalmazni! Csak elismerés az a nyugdíj, az érdemnek elismerése.

Hanem az elismerés e neméhez mindenekelőtt megfelelő nyugdíjalap kívánatik.

Aradváros tisztviselői a köztörvényhatósági testület részéről való támogatása mellett önmagukól létesítettek nyugdíj-alapot vagy tízennyelv év előtt. A nagyközönséghez meg nem fordultak eddig. Áldoztak a maguk zsebéből. Néhányan a kérdésemel tisztviselők közül már élvezik is az áldozat gyümölcsét. Bizskenk élvezhetik, mert a maguké az; nem alamizsnát vesznek fel a városi pénztárból, nem megszavazott morzsákat.

Erre büszke lehet Aradváros közönsége is, hogy tisztviselői kora megelőzte a törvényt, mely a nyugdíj-alap megteremtését a közönség kötelességévé teszi. — Teremteni már nem kell, csak istápolni, telhetőleg támogatni. Ez már nem nagy föladat, nincsen összekötve az adófillérek nagyszabású szaporításával.

Csak kető kell.

Az első a belátás annak, hogy a nagyközönség halálával tartozik a tisztviselő-karnak egyrészt azért, hogy ezideig majdnem az igénytelenségig menő önfeloldozással szolgálta a közönséget, eléggé nem méltányolható buzgósággal s a megfelelő egykoru tisztesség jutalomra való kilátás nélkül; másrészt azért, hogy a nyugdíj-alapot már megteremtette majdnem a maga erejéből.

S ha e belátás megvan, a másik kellék kérzeni: miként járultak a nagyközönség a megvéló nyugdíj-alap gyarapításához, hogy hálsának mutassa magát érdemes tisztviselői iránt?

Felelni könnyű.

A tisztviselői-kar nyugdíj-alapjának erősítésére tombolajátékkal egybekötött népnépe-pélyt rendez s a nagy közönség részvételéhez kőtí meenyét, abba veti hitét.

Arad közönsége nagy dolgokban is nagy-nak tudja magát mutatni, hogyne fogna ezt tenni ezen egyszerű, de annyira megerdemelt ügyben?

Ugy legyen!

Folytatás a mellékleten.

szaikított le. Szívem erősen megdobbant, éreztem, hogy e pillanat sorsom... életem... boldogságom fölött fog dönteni; reszkető kezekkel kinyitottam az ajtót és a mint néhány lépést előre haladtam, képzeld csak barátom, szép tervem meghiúsultánk fájtó érzetűvel kit láttam ott...
— A guvernante-ot?
— Dehogy, dehogy, az elefántot!
Az elefánt volt ott barátom és pedig a guvernante nélkül...
— Hisz az csak jó volt!
— Dehogy volt jó. De halld tovább. Ez a kerti jelenet rendkívül érdekelt, annyival is inkább, mert a nap most is éppen úgy sütött, mint mikor én Jennyt kértem, hogy jöjjön a kertbe és ő nem akart jönni a nap miatt. Kiváncsi voltam, hogy mit beszélnek. Megvontam a lugas mög, honnan észre-velelül hallhattam beszélgetésüket... Már régóta együtt lehettek, mert beszélgetésük már rendkívül bizalmas volt. En azonban még ekkor határozott gyanúppel nem éltem Jóska ellen...
— Maga olyan csunya, — szólt Jenny Jósához — miközben a rózsát gomblyukába tűt — réam se néz, midig csak Amália kisaszonnyal beszél...
— Hiszen kegyed sem panaszkodtál elhagyottságról... Ott van Dezső...
— Ah, gondoltam, milyen de még távollétben is érdekelme...
— Ugyan hagyjjon fel ezzel a beszélgetéssel, ez mindig szerelmi vallomással üldöz...
— Hiszen én sem mondhatnék kegynek mást...
Mikor ezt meghallottam, midőn nem kiáltottam magam Elefánt, az Istentér! Szerkegy magamon, s figyeltem tőle utolsó szavaira nem mc...
— Hiszen kegyed

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Tabajdi Károly**, megyénk főispánja, ma reggel Lugosról Karánsebesre érkezik, mely alkalomból az ottani szabadelvű párt, a főispánnak ünnepélyes fogadtatást rendez.

— **A tisztviselői nyugalmaplak javára** június 3-án rendezendő népszerű alkalmára a következő tombolatárgyak kerültek be a nyolc: 1. ékszerárta, 1 hamutartó Salacia Ilonka k. a.: 1 gyermekjáték Weitzer Mariska kisasszonytól; 1 könyv Vég Aranka kisasszonytól; 1 szobabútor Lichtblau Regina kisasszonytól; 1 hamutartó Stepniezka Julia kisasszonytól; 1 főbédény Czitronyi Karolin kisasszonytól; 1 virágtartó Tóth Gizella kisasszonytól; 1 évszázad-tartó, 1 asztali csengő, 1 kenyérmorzsa lapát és seprő. 1 új szerkezeti habverő, 2 róza alaku gyertyatartó-piszk. 2 gyertyatartó is üvegből, 1 sórtartó, 1 porkört kavatortól a „Bathányi-utca”-i elemi leányiskola növendékeiktől: 2 pohár, 1 gyűszűtartó, 1 kosár Meisner Amália kisasszonytól; 1 virágtartó, Michl Paula; 2 majolika virágtartó Haffbauer Lajosné urnától; 1 gyümölcsöstől Gürtel-schmidt Josefa k. a.-tól; 1 pohár, 1 hamutartó, 1 virágtartó Keresztes Bélától; 1 diszpohár Keresztes Mária urnától; 1 pénzszekrény Weidenfeld Gyulától; 1 doboz Gáza Etelka k. a.-tól; 1 csésze 2 tojástartó Keil Felicitól; 1 ló, 2 kocsik (játék) Csóra nővérektől; 1 vadászirtó, 1 doboz festék, 1 ibrik Raucher Ernestin k. a.-tól; 1 könyv-álvány, 1 tábla, 1 legyező Steinitzer Lujza arhólgytól, 1 titártó, 1 kötőtűtartó, 1 kézimunka-tartó Andránka Vilma k. a.-tól; 1 ékszerárta Kónya Mária k. a.-tól.

— **A hétről.** Mindenki mulatni szeretett volna és senki sem mulathatott eléggé. Ez volt a hét signaturája. Mert bár hétfőn: majális, kedden: majális, szerdán: majális, csütörtökön: majális, mindennap majális, de éppen így el lehetne mondani, hogy mindennap agyonütötte a majálist egy különben teljes örömmel fogadott záporos. És így délelőtt nem mulatott senki a nagy meleg miatt, délután pedig az eső nem engedte mulatni. Hanem ennek a sok majálisnak megvan a maga oka. A tanítónők ugyanis egy merész lépésre határozták el magukat. Azt ugyan szerették volna nekik megtiltani, hogy mulassanak. És így nem egyszerre rendezték, mint az eddig történt, az összes leányiskolák majálisait, hanem nemcsak minden iskolát, de valóban minden osztályt külön-külön. És mintha meg akarták volna mutatni annak a kiváló tanárúrnak, a ki a házasság tiltó akadályai közé szertette volna sorozni a tanítótságot is, hogy biz ők szívesen el vannak a férfiak nélkül, hát elvöl megtiltották a kis leányoknak, hogy az ifjakkal letsék a táncos... És azért roz helyen kutatja a hibát az, aki a tanuló elkeseredését és néha az öngyilkosságig vezető elszáradtságot a lyceum közelében keresi... nem a tanár szigorja uraim, hanem a tanítónők kegyetlensége képezi itt az okot. Hiszen a csütörtöki leánymajálison magunk láttuk, hogy az ifjúság egy deputátója, midőn ostromló kérdéseire is csak azt nyerte feleletül egy tanítónőtől, aki pedig maga nagyon szeret mulatni, hogy már csak következetességből sem engedti őket táncolni, úgy elbúsult, hogy ha a közel hét Maros nem lett volna kellő rendőri fedezettel ellátva, hát bizonyára egy nagy catastrophe által nyert volna örök emlékezetességet. — A május ugyan már végre jár. de a mulatások sora még nem. A tisztviselők és a függetlenségi pártiak még csak júniusban mulatnak. A tisztviselőknek úgy látszik, elég tág a városliget is, a függetlenségek azonban a

csalai erdőit választották. Amabban részt vehet mindenki, ebben pedig alighanem csak a negyvennyolcasok és azok közül is csak azok. A kik az adókat már szípen megfizették. Mert azokat, a kik ezt megtenni elmulasztották, szívesen odaajándékozzák ők most a kormánypártnak. Mert ők nagyon bőkezűek. Hanem azért kívánjuk nekik a legjobb mulatságot, mert igazán óhajandó, hogy ha már nem tudnak jó politikát csinálni, legalább sikerült junialist rendezzenek.

— **A debreczeni kereskedelmi akademikusok** a mint ezt lapunk tegnapi számában jeleztük volt, először is a vesztőhelyre mentek, hol Popper N. János igazgató intézett beszédet az ifjúsághoz, megemlékezően a szabadságharcz dieső napjairól és az 1849. október 6-iki gyásznapról. Miután itt lerették a kegyelet adóját, felmentek a zsigmondházi révhez, s ott csónakon jöttek át az Eckstein-féle börtönyárbá, melynek megtekintése után, a Bittner-féle kályhakészítő-műhelyt, s a Spiroch-féle harisnyázó-gyárat tekintették meg. Innen Dományi J. borpinczéjébe mentek, hol az ifjúságot pompás villásreggelivel várta a vendégszerető házigazda, melynek elkölteése után a borokot és a bor kezelését nézték meg Kijóven Dományitól, lövonatra ültek s a Szechenyi-féle gőzmalomra mentek, hol jó időt töltöttek, míg a hatalmas épülettel megismerkedtek. A malomból a Wald er-féle fitrészgyárba és fátélepre mentek, innen pedig ebédre a városligetbe. Délután a Neuman-nestvőre szeszgyárának és gőzmalomának megtekintésére mentek, hol ismét gazdag uzsonnának részesítették a vendégszerető tulajdonosok. Estefelé érkeztek be a városba s csoportonként a város megzemlélésére indultak. Estefelé nyugalomra tértek a „Nador”, „Fehér-kereszt” és „Tücherer”-féle szállókban, hol előszál-solva voltak. Ma reggel busot vesznek Aradtól s Temesvárra, onnan pedig Aninára utaznak.

— **Jánosy Domján** plébános-helynököt, a helybeli minorita társház, a folyó évi július 26-án Miskolcra tartandó képtalani gyűlésre, egyhanglagon követelt választotta meg. Orvondunk, hogy nemcsak a helybeli róm. katolikusok, hanem az összes felekezettek által tisztelt férfiában összpontosult a minorita társház bizalma.

— **Az aradi lővészegylet** ma vasárnap délután 3 órakor rendezkivili közgyűlést tart a városligetben, a lövölde nagytermében. A közgyűlésre ezenel felhívjuk a tagok figyelmét.

— **Az aradi siketnémák iskolája.** A ma érkezett hivatalos lap közli a vallás-és közoktatásügyi miniszteriumtól kiadott s minket közelebbről érdekelő következő hirdetményt: Az aradi siketnémák iskolájának felügyelő bizottsága, az iskola tervezeti szabályzata értelmében elhatározta, hogy a jövő 1887/78. tanévben vidéki siketnémák felvételére célzából, internatussal összekötendő új osztályt nyit azon esetben, ha legalább 12 olyan növendék jelentkeznek, kiknek szülei évenként 300 frt tan-és ellátási díjat fizetni képesek. A bizottság elnökének előterjesztése folytán azon szülőknél, kiknek gyermekei az országos intézetben Váczon ter szüke vagy egyéb helyt álló körülmények miatt még a nevezett összegzet fizetni képesek volnának is, — az aradi siketnémák iskolája a jánl-tatik. Kelt Budapesten, 1886. évi május 26-án. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól.

— **Az aradi ügyvédi kamara** részéről ezenel közhírre tétetik, miszerint dr. Sailer Vilmos szeghalmi ügyvéd a kamara listromába felvételét.

— **A 46-ik gyalogezred gyakorlatai.** A negyvenhatodik gyalogezred nyári gyakorlatai, melyekben az ezred összes legénységén kívül az 1877, 79 és 81-ben besorozott tartalékok vesznek részt, júliusban veszik kezdetüket. Ezen a napon az ezrednek három zászlóaja, az I., II. és IV-ik. gyalogmenetekben

Aradra indul s ott egyesül az Aradon állomásozó III-ik zászlóaljjal és a 33-ik gyalogezred egy zászlóaljjal s pár napig az egész 34-ik gyalogdandár, Kuttig Albin vezérőrnagy parancsnoksága alatt dandárgyakorlatokat fog tartani. A dandárgyakorlatok aug. 12-ikéig tartanak, a mikor az egész dandár gyalogmenetekben Nagyváradra megy s ott egyesül a Nagyváradon állomásozó 33. gyalogdandárral s a 13-ik nehéz ütegosztállyal. Ekkor érkeznek Nagyváradra a 46. gyalogezred tartalékosai is, a kik aug. 23-én vonulnak be Szegegre s másnap, a felszerelés után, vasuton utaznak Nagyváradra. Az így teljeselt 17. gyaloghadosztály adóst Schönberger Béla h. altábornagy s hadosztályparancsnok vezénylete alatt 10 napi gyakorlatot fog tartani. Szeptember 3-án a tartalékosok vasuton utaznak haza, az ezred pedig gyalogmenetekben indul Nagyváradról Szegegre, a hová szept. 16-án fog megérkezni.

— **Kirándulás Vajda-Hunad és Petrozsényba.** Az aradi m. kir. állmavasutak menetjegy-irodája egy kirándulást tervez a pünkösti ünnepek alkalmából Petrozsényba és Vajda-Hunadra. A kirándulás külön vonattal II-od osztályú kocsikban történnek. megpedig következő sorrendben: Indulás 13-ikán reggel. Piskibén reggeli s ezután kirándulás Hunyadra a várhoz és a vasművekhez. Ekdé Piskibén déln, mely után folytatattik az ut Petrozsény felé, utközben megállapodás a Csetatye Boli megtekintésére. Petrozsényba érkezés este. Itt aztán a kirándulók tetszés szerint a „Szurduk” szoros, vagy a köszönbányákat tekinthetik meg. A kirándulók előjárására a menetjegy-iroda gondoskodik, 18 frt 50 kr. összes díjféleszt mellett, beleértve az uti költségeket is.

— **Hírek a zöld asztal mellől.** A tanács elrendelte, hogy a minorita-társház részére, az általuk saját költségükön készített asphalburkolat költségeinek a közgyűlés által megszavazott felerésze 446 frt 79/2 kr. kiutalványoztatassék. A templom-utczából a Forray-utczáig terjedő asphal-járó s zegélyköveiről a városi tanács 515 frt utalványozott a társulat részére: megjegyezzük egyntül, hogy az asphalozást a társulat a jarda ezen részén ingyen teljesítette.

— **Az „Aradi kereskedő ifjak társulata”** ma délután 2 órakor a helybeli keresk. kamara új helyiségében (templom-utca, minoriták épülete) választmányi ülést tart, melyre a választmányi tag urak megjelenése kérietik. Aradon, 1886. május 29. Dr. Gáel Jenő elnök.

— **Kovács János esete.** Kovács János battonyai cipészlegény, gazdasszonytól Bán Györgyvelőt megbízást kapott, hogy vigyen Kevermesre 25 frtot s fizesse ott le valami tartozás fejében. Kovács uram át is vette a 25 pengőt hűségesen, és megindult vele Kevermesre. Haladt is baj nélkül egész a városzéli csárdáig, de ott a cimborák hivatkozó szavának nem állhatván ellent, betekintett, hogy megizik egy pohár sört, a mi bizony nagyon is felfér ebben a kutyta melegben. Az egy pohár után azonban megkivánta a másodikot is, mit csakhamar a harmadik és a többi is követett. Vegre is lett a dolgotól olyan cézőző, a mely csak hajnal-félre érte a végét. Ekkor János uram már alaposan el volt készülvén, e felédett majszterné asszonyomat, Kevermet, mindent, és eszébe jutott az ő kis Katiczája, a kit csak nemrégiben nagy szívfüldalmak között hagyott ott Aradon. Egyet gondolt, kaptam magát és Banda Józka kocsiján beállított Aradra. Itt aztán felkereste Katiczát, s miután a viszontlátás örömein keresztül estek volna, átáradtak Uj-Aradra, s itt a majszterné asszony pénzéből nagy mulatást csaptak. A viradó hajnalnál aztán csónakon átjöttek Aradra, és keserves könylhajlások után megtörtént a válás. Kovács János uram elemelt világgá, miután a gazdasszony 25 frt-éből nem volt már egy réz váltó garas sem. Bánné asszonyom Battonyán csak várta az ő János legényét, hogy megjöjjon Kevermesről a quitancziával. Várt egy, várt két napig, míg végre beleuavná a dolgot, jelentést tett a szolgabírósnál, mely árt az aradi rendőr-

segéhez és elrendelte Kovács János uram letartóztatását.

— **Az aradi általános munkás-betegsegélyző egylet** május 30-án, vasárnap, d. u. fél 4 órakor a városháza kistermében rendezte évi küldöttök gyűlését tart. melynek napirendje a következő: 1. A választmány, ugmint a számvizsgáló bizottság évi jelentéseinek előterjesztése, továbbá a felmentés megadása. 2. A választmány, a számvizsgáló bizottság és két jegyzőkönyv-hitelesítő választása. 3. Egyéletek ügyek, indítványok és fel-szólamlások. Ezen rendes évi küldöttök gyűlésre minden egyleti tag és küldött meghívatik és felkeretik a tagság igazolásul tagkönyvét, valamint meghatalmazványát magával hozni. — Arad, május hóban. A központi választmány.

— **Uj vámházak.** A tanács tegnap tartott ülésében elrendelte, hogy a radnai-úti és Boczkó-utcazi vámházak építésére szükséges árlejtést a gazdasági szék tartsa meg. Az árlejtés megtartása előtt azonban a tervek és a költségvetés, az építészeti bizottságnak adatait ki átvizsgálás vegett.

— **Phylloxera Pankotán.** Pankotáról írják lapunknak, hogy ottani szőlőkben a phylloxera constálított. E helyen két év előtt szintén találtott egy kis folt on phylloxera s akkor a hegyközseg az inffiált területet gyökerestől kiirtatta s petroleummal kiegészítette, miáltal a tovatérjedésnek egyelőre gátat vetett. Hogy most mit fognak tenni, arról leveleznök nem értesített, de hiszünk, hogy most is követendik a két év előtt sikerresnek bizonyult eljárást, miáltal egy pár évre ismét mentve lesznek a vésztől. Ez időre szükség is van a közsegnek a szőlők ujállított-sének eszközölésére.

— **Czirkusz Aradon.** Sidoli czirkusz-igazgató titkára a napokban Aradon járt, bejelentend, hogy a czirkusztársaság július 1-én kezdi meg működését. Az épület a megyeház háta mögött lesz felállítva, a szokott helyen. A társulat egyike az előszörüeknek a vidéken, számos tagból áll, kik között több jeles műlovar és lovornó miködök.

— **Tüz villámcsapás által.** Kurtics-ról írja leveleznök, a folyó hó 26-án itt dühöngött vihar alkalmával, délután 5 óra tájban a villám beütött Grozad Onucz fedegzadta faszínebe, s azt felgyújtotta. A szin a benne levő gazdasági eszközökkel együtt porrá égett, s csak a hatalmas zápornak köszönhető, hogy a tűz a nagy szélben tovább is nem terjedt. A szin nem volt biztosítva, a kár mintegy 120 forintra rughat.

— **A kolombáci legyek.** a mint erről értesültünk, Mubinsban is jelentkeztek, s a marhaállományban már is érzékeny károkat okoztak.

— **Asphalt a Rakóczy-utczában.** A Rakóczy-utcazi ház tulajdonosok kérvényt nyújtottak be a tanácshoz, hogy utczajök mindkét oldalán asphalt-járó készítése engedélyeztessek. Kéri egyzersmind utczájökban fedett csatorna létesítést. A költségekhez készek felerészbén hozzájárulni.

— **A temesvári magy. kir. állami főreáliskola** évi május hó 30-án délelőtt 10 órakor a kegyesrendiek templomában záslószentelési ünnepélyt tart.

— **Gyilkosság-e, vagy öngyilkosság** cím alatt lapunk tegnapi számának hirrovatában közölt temesvári hirtükhöz, újabb értesülés folytán, a következőket írhatjuk: Eleki Katalin hullája tegnap (pénteken) Erzsébetvárosi felfelvezőhelyen, constálított, hogy a szegény leány a legző utak görcsös szorulásának esett áldozatul. Az erőszakos halálnak semmi nyoma. Az ügyben azonban a rendőri nyomozás még folytatattik.

— **Tüz Almas-Iratoson.** Almas-Iratos-ról írja leveleznök: Engelhardt Miklós itteni bérlő háza folyó hó 26-án délelőtt 11 óra tájban, ismeretlen októl kigyuladt, s az összes tanyai épületek leégtek. A kár hozzávetőleg 400 forintra van becslülve. Az épületek nem voltak biztosítva.

— **Teléknyomó átírások.** Friedmann Anna (Jetti) eladja az Arad városi 972. számú tkönyvben bejegyzett belváros zoltán-utcazi 3. sz. ház és telekből őt illető harmadrészet

Friedmann Emánelnek. — Roczkó Misáné szül. Szeesánszky Milova eladja az Arad városi 3159. számú tkönyvben bejegyzett 3 hold 360 □-öl 1280 és 1300 □-ölnyi szántóföldből Homokos-dűlőben őt illető felérészt Szee-sánszky Aronnak. — Radován Koszta eladja az Arad városi 5141. számú tkönyvben bejegyzett 4 hold 1050 □-ölnyi szántóföldjét Nyomásköz-dűlőben, Izsó Istvánnak. — Litricsán Szánda eladja az Arad városi 3278. számú tkönyvben bejegyzett 1 hold 960 négyszögölnyi rétföldjét Szeeesháza-dűlőben, Dobró Mitrunak. — Litricsán György eladja az Arad városi 1567. számú tkönyvben bejegyzett 1 hold 980 négyszögölnyi kaszáló föld-jüket Szeeesháza-dűlőben, Dobró Mitrunak. — Szűcs Nikolae eladja az Arad városi 1862. számú tkönyvben bejegyzett Pernyáva külváros kapa-utcazi 43. számú ház-és telket, Till Imre és neje, született Endresz Alojzianak Gluvák (Györgye) és kiskoru Stankovics Sofia és Stankovics Katicza term. és törv. gýmja, eladják a 4684. számú tkönyvben bejegyzett 1 hold 980 □ ölnyi kaszáló-földjüket Szeeesháza-dűlőben, Dobró Mitrunak. — Aradi I. takarékpénztár, Arad megyei takarékpénztár. Aradi kereskedelmi és iparban. — Aradi ipar-és népbank eladja a közös tulajdonukat képező és az Arad városi 4941. számú tkönyvben bejegyzett 5 hold, 141 □ ölnyi kaszáló-föld-jüket Szeeesháza-dűlőben, Dobró Mitrunak. — Juhász János mint kiskoru Komloczy Mihály és Pál gýmja, eladja az Arad városi 4626. számú tkönyvben bejegyzett, Pernyáva külváros Mihály-utcazi 51a. számú ház és telekből ezeket illető felérészt, Varga János és neje szül. Nagy Annának. — Tenner Lajos eladja az Arad városi 5736. számú tkönyvben bejegyzett belváros, Erzsébet-utcazi üres telket, Hack és Volláknak. — Friedrich (György) eladja az Arad városi 823. számú tkönyvben bejegyzett belváros, Deák Ferencz-utcazi 37. számú házból őt illető hányadrészét, — továbbá az Arad városi 45. számú tkönyvben bejegyzett belváros, Lövész-utcazi 4. számú ház-és telket, Wally Mátyásné szül. Friedrich Rozának.

— **Zálogház árverés.** Az aradi ipar-és népbank zálogoztatva f. év június hó 1-én d. e. 8 órakor az aradi ipar-és népbank 1-6-án emeleti árverési termében arany, ezüst tárgyak-és egyéb értékes ingokra nyilvános árverést tart, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Fürdőhelyek a Marosban.** A meleg nyári napok bekövetkeztével a városi hatóság, úgy mint az előző években, a szabadban fürdő közönség használatára a felső Marosparton, Zsigmondháza előtt és az első Marosparton fürdőhelyeket korlátoltatott körül. Az erre vonatkozó s a városi főkapitány által kibocsátott hirdetések lapunk hirdetései közt olvasható.

— **Lapunk mai számával** veszik t. cz. előzetőnk a „Gombostu” 5-dik, májushavi számát.

Hazánk és a főváros.

— **Besseney Ernő** országgyűlési képviselő — mint táviratilag jeleztük — tegnap éjjel zalamegyei (zalamihályi) bírtokán elhunyt. Besseney Ernő 1824-ben Balaton-Csehiben született. Veszprémben, Varadon és Zágrábban végző középiskolát, Pecsét jogi tanulmányait. Részt vett az 1844. pozsonyi országgyűlésen s Pozsonyban is censurázott; kevéssel aztán Zalamegye tiszt. ügyésze lett. A szabadságharcban részt vett, mint a 47-ik honvédszázalaj századosa s több utközben harczolt, migsem Komáromba szorult. 1850-ben ügyvédnek kezdett, de másfél év múlva gazdálkodni ment s Zalamegye közigyeivel élénken foglalkozott. 1878 óta a szt.-grothi kerületet képviseli. A mérsékelt ellenzék tagja. A halálhíres hírére a képviselőházon gyászlobogót tűztek ki.

— **Vad-és világító oszlop.** A fővárosi képzőművészeti bizottság kebelében érdekes és a főváros szépitésére is irányuló terv merült fel. Egy vad-és világító oszlop föllátása. Helyeül a keresepst-ú, muzeumi körút és hatvani-utca keresztesztét jelölték ki. Oszlopszerű alkotmány volna, kőalapon nyugodnak, vertyvasból és bronzszíntemnyekből álló szerkezettel bírna, csúcásán éjjel világító s nappal is messze látszó órával. Az oszlop, mint mondják, a közlekedést is szabályozná, amennyiben a négy oldalról szemközt jövő kocsiak nyugodt kitérésre kényserítik, elég magas lépcsőzettel bírna arra, hogy védő helyül szolgáljon a főváros eme göczpontját esetleg hirtelen beálló nagyböl mérvü tolongás, vagy más hasonló utcazi veszély elöl.

— **Erőszakoskodó tiszt szolgák.** E hó 25-én Hoffer Soma hevesi regáleberlőt nyitl utcazán három tiszt szolga karon ragadta és szitkók közegett egy közeli kocsmbába hurczolta be. A kocsmbából az istállóba vonszolták, hol a regáleberlőt véresre verték, mig-nem az összeszedült népség kiszabadította a szerencsésüket a katonák kezét közl. — A tiszt szolgák erre azzal fenyegetőztek, hogy Hoffer majd agyonverik s rea gyújtják a házát. E fenyegetés következtében a regáleberlő családjával együtt kiköltözött a városból. A hevesi jársz szolgabírája előtt a Hoffer Soma által hivatkozott tanuk azt adták elő, hogy e hó 25-én délutáni 6 órakor látták a mint Hoffer háza felé ment. A He-gyes fele kocsmba előtt három katona vette körül, a kik őt a kocsmba udvárra hurczolták; ott aztán sarkokkal, sarkantyúval és nádpálczával véresre verték. Juhász Borbála tauu vallomása szerint az erőszakoskodás azért történt, mert Hoffer Soma és Wahl Adolf regáleberlők a vendéglőben való étekezést gróf Wrange és Strauss haduagyoknak, valamint Bartheldi főhadnagynak mint gazdájuknak — felmondták. A felmondás azért történt, mert a tiszték az étekezéshez nem a Hoffer és Wahl-fele vendéglőlő hozatták a bort. A sérült Hoffer Somáról dr. Ajtay Sándor törvényszéki orvos vette fel a látleletet s ebben kimondja, hogy a regáleberlő által szenvedett sérülések gyógyítása körülbelül hat napot igényel. A fővárosban idöző Hoffman Soma közlőben br. Edeleheim Gyula Lipót hadtest-parancsnokhoz fordult elégtételért.

— **Rövid hírek.** A Szent-István-társulat előkelő hozgotat irt be legutóbbi alapítói soriba. Klotild főhercegnősszony távirati

és hogy én azt ki nem mondtam. csupán Dezso iránti szeretetem okozta, mert ő kegyedet nagyon... nagyon szereti...

— De mikor olyan unalmas ember...
Ez a rólam való kritika persze csak bátorítás volt Józka számára, de nekem éppen elég volt. Szípen kismopolygottam a kertből. Szívem nagy fájdalmat érezt; de hát hogy is lehet egy elefántot szeretni! Mert hogy Jenny szereti őt, azt most már bizonyra vettem.

— Az igaz, hogy az a tartózkodó viselet, a mit Józka tanusított, s a guvernantenak való folytonos udvariás érdekesse tehette őt...
— Nem tudtam én, barátom az okot akkor, csak szenvedtem. És minthogy a fájdalom mellett egy jó adag megsegényelést is éreztem, siettem elutazni a fővárosból, miután az öngyilkosság szándékot kivertem fejemből...

Jóskának csak annyit írtam: „Nem elefánt vagy, hanem kigyó!”
— És ez elefántból „tovább mi lett”?
— Elvette Jenny feleségül. A mamát a guvernante hódította meg számára...
— Egyszer megdöntött egy-é, hogy nem a szerelmes és elefánt jászották ki a guvernante-ot, hanem az elefánt és a guvernante a szerelmest...
— Az történt meg, hogy az én első szerelmem az utolsó is volt egyzersmind, s hogy most már én se vagyok másnak jó, mint — elefántnak.

Súlyom Andor.

A feltalálhatlanok.

— Regény. —
Ira: Pernett Frigyes.
VII.
Egy végzetes pillantás.
(12. Folytatás.)

Nem fog ily nagy bünt elkövetni önmaga, és mindazok ellen, akik őt szeretik. Engedje meg, hogy e tárgyról bővebben beszélhesünk, az ily dolgokat nem lehet így hirtelenbe elintézni. Ez első, komoly kéré-

sem, melyet önhöz intézek; nem fogja télem megtagadni.”

„Ézmel csak a cézítalan fájdalom egy órájától kimélném meg...”

„Hát életem, jövöm semmi ön előtt? Nem indítán meg őnt, ha szemeim előtt fénylő csillagként világító eszményem magaslától lezuhanván, egy örömtelen lét nyomorában szenvednék el? Nyugodtan eltűnő, ha a világ gúnyosan utánam kiáltana: „Néztek a lángeszt, aki a legmagasabbra tört és most megvetve a porban bentreg!” Ez lenne sorsom...”

„Ne tovább, Gyula!” szölt Ilona. „Jól van, teljesítem kérését. Holnap értesítem; engedjen időt, hogy magamat összeszedjem és előkészüljek.”

Pár percczel később az erkélyjót lassan felnyitl. Rottenstein báróné, Klementinót követve, belépett a műtermébe. Gyors pillantást vetett kettőjükre.

„Megtörtént,” mondá magában. „Ilona sirt, Isten adja, hogy ez a jövő sok könyvét kímélje meg számára!”
A festésre szánt idő felhasználatlan elmúlt. A hölgyek Henriket várták, aki kéréselentül megígerte, hogy eljön értük. Amint belépett, végig futott tekintete a társasáson.
„Mily különösen érintett e tekintet! Csakugyan szerencse ez emberre nézve,” gondolta magában a báróné félig mosolygva, félig izgalomban, „hogy nem bázal virágokkal!”

VIII.

Az alvajáró.

Térjünk vissza ama ház negyedik emeletére, ahol Leonhardot hagytt Rózsikájával. Míg a lámpa égett, minden zavartalanul folyt le: a babonás özvegy, kinek szemei előbb kétségkivül egy emberi alak állott, annálkább megnyugodhatott annak látásában, mert a jenségség igen hasonlított férjéhez.
I. De a homályban az asszony dús képzelme jogaiba lépett. Róza asszony egész testében reszketett és hideg verítékek kezdtek gyöngyöztek homlokán. Leközdedetlen aggály lepté meg: fogai hallhatólag vésztek és Leonhard le-

hangoltan vette észre, hogy ölése elől borzadályal húzódik el.

Láztól gyötörve húzódt a szegény nő a keretet túlsó végébe, hogy a végzetes érintés elől meneküljön. A „megboldogult”-nak azonban ez legkevesebb sem látszott tetszési és gyengéd szavakat susogott, de ezek nem oszlattak el Rózsika szívszorongsását.

Csak rideg válaszokat adott, de a lehető legnagyobb kímélettel, nehogy a temetőből előkerültnék vélt látogatott megsértse. Leonhard az előtte érthetetlen dolgokat, a még mindig meg nem érkezett barátot illetőknek gondolta.

Igy teltek a perczek; Rózsika nagy kintáttással félig érthető, ájtatos mondatokat rebegett és közben sirt; egyzersre az öreg ingaóra elkezdett ütni és minden ütése izgalmasan rezgett át a esenden. Kífél elmúlt; Leo.,hardt hirtelen élénk ösztönet éreztt a felkelésre és a szoba elhagyására.

„El kell mennem,” mondá, „Isten veled!”
„Ah, szegény férjem!” siráukozott Róza.
„Útót az órád?”

„Hivnak — nem hallod?”
Az asszonyt borzadály futotta végig.

„Nem, nem hallok semmit. Ezek emberi fülek által nem hallható hangok. Ah, édes Isteneim, ez igazán borzasztó.”

„Most ismét hívnak. Bucsuzásul add kezdet; ki tudja, mikor találkoznuk ismét.”

„Oh, én értem, hogy ez még ismétlődhetik. De légy nyugodt. Én áhitatosan fogok érteni imádkozni. Végtere mégis csak én voltam, a ki nyugalmadat háborgattam. Az én hó vágyam, téged láthatni...”

„Jól van jól, Rózsika. Maradj csak úgy ott, a hol vagy. Sajnálom, hogy már el kell mennem, de nem változtatatok rajta. Látatlan hatalom fog és vonz kifelé. Isten áldjon meg!”
Az utolsó szavak már kívül az állványon hangzóttak el. Az özvegy ismét egyedül maradt. Nem volt bátorsága megmozdúlni; mint-ha parancsolták volna neki az ölle maradáást és ő úgy maradt.

Leonhardt megkezdte a visszavonulást.

(Folyt. köv.)

uton tudta a társulat választmányával, hogy az alapító tagok közé lép be. — Wodaner Albert a hírlapok nyugdíjintézetének 1000 frtot adományozott. — A konstantinápolyi kirándulásban Jókai Mór is részt vesz, ki est tegnap jelentette be a rendezőségnek. Türr tábornok meghívta a kirándulókat, hogy tekintsek meg a korinthusi munkálatokat, hol Türr tönk fű fogja őket fogadni. — Roskoványi püspök a nyitrai kereszény négyzet elnökéhez levelet intézett, melyben arról értesít, hogy az 1888. évi saját költségén egy szegényházat fog felépíttetni és megígéri, hogy az egylet számára évenként 100 forintot fog adományozni. — Nagy-Szalontán Nagy Sándorné odavál aztalosnénak Sándor nevű fia a napokban a Nádas érbe, fűrésd közből belefutott. — Szeged városán keddre virradóra Kiss János földmívelést, ki a jövő héten akarta megtartani esküvőjét, baltátűtések és késszurások által megölte találták. A gyilkosokat elfogták.

A nagy világ.

Royalisták botránja. Nagy föltűntést keltett a párisi előkelő világban egy esemény, mely nem rég a Vladimir orosz nagyherceg tisztelgése Mouchy hercegnél rendezett estélyen adta magát elő. A meghívottak csupa király-pártiak voltak és nagy volt bámulatuk, mikor Viktor Napoleon herceg váratlanul a terembe lépett, sorban bemutatva magának a vendégeket és Larocheffoucauld hercegnének karját nyújtotta. Ez nem fogadta el és azonnal elhagyta a termet; amely példasádot a többi royalisták is követték. Vladimir nagyherceg méltatlankodásának e botránnyal távozás föltűnt és szavakban adott kifejezést.

Ruházatok a fog. Ruhadarab, legálabb így itélt egy amerikai esküdtész. Eddig ugyan senki sem volt így meggyőződésben, de most az amerikai itélet népszerevő teheti e felfogást. Cincinában ugyanis nem rég egy fogorvos egy felsőbb névelőintézetből való több fiatal leányt karcoltatott be műfogakkal, s mivel nem fizettek, bepörlötte az intézet tulajdonosját. A panaszoló ügyvéddel azzal érvelt, hogy az intézetgazdagsága köteles a növendékek ruházatáról gondoskodni, a fog pedig a toilette-hez tartozik s így az igazgatónak viselnie a költségeket. Az esküdtészek csatlakozott e genialis felfogáshoz és fizetésre ítélt az intézet tulajdonosját.

Rövid hírek. A király 6. felsége kőllön kibálglatáson fogadta dr. Don Manuel R. Garzát, az argentini köztársaság új követét, ki átuyjította megbízó levélét. — A bécsi angolok, Viktória király nő születésnapján, nagy bankettet rendeztek, melyen huszonnégy tabóll álló ozigányzenekar játszott az angol himnusz. — Cholera a határon. Mint Triesztből távirattal jelentik, Udineben ismét fordult elő egy choleraeset. Annak a háznak az öre betegedett meg, a hol tegnap a már említett két halál eset történt. — Lembergben nagy felháztást okoz a hivatalos lapnak egy közleménye, mely szerint az osztrák földhitelezési kérelmére Potocky Román gróf birodalmi gyűlési képviselőnek birtokaira 307,369 frank erejű végrehajtást rendeltek el. — Massaból jelentik, hogy az abisszini király elfogadott öt olasz: Hanarban pedig rablánozza verték az európaikat. — Rómában a szentírjak, hogy Remer kanonok, IX. Pius pápa volt-kamarása, kilépett a katolikus egyházból. — S. Andrea karintiai városban tegnappelitt ötvenöt ház égett le és egy ember is a lángok közé veszett. — I. Napoleon fia. San Franciscóból jelentik, hogy ott egy Bonaparte Gordon nevű öreg ember halt meg, ki azszal dicsekedett, hogy I. Napoleon császár törvénytelen fia, St.-Ilona szigetén született, hol anyja a fogoly császár személyzetéhez tartozott és magára vonta a császár figyelmét. Gordon Bonaparte gazdag órásvolt és feltűnően hasonlított a nagy-császárhoz.

Irodalom és művészet.
Vajda János költőnk műveire eddig csak egyenként, szorványosan érkeztek a szerzőhöz és lapokhoz az előfizetések. Most Szabadkáról azt írják, hogy dr. Miklós Izidor és Miloszlavlevits M. ügyvéd buzgólkodása folytán, eddigig nem kevesebben mint 102-en rendeltek meg ott Vajda János műveit. Ohajtandó, hogy a szép példa hazánk vagyonszább vidékein követőkre talájon.

Vas Gereben összes munkáiból Meher Vilmos kiadásában megjelent a 15-18. füzet Gyulai László rajzaival. Egy-egy füzet ára 25 kr.

Kérelm. Tisztelettel kérem ivartörmat, kik „Gyermekeik” című könyvemre előfizetését elvállalni szívesek voltak, mellőztassanak izeiket, bármily eredményrel is, nevemre ezimerve a „Szegedi Napló” szerkesztésébe beküldeni, hogy a nyomatandó és bekötendő példányok száma felől tájékozhaszn magamat. Szeged, 1886. május 28-án. Pósa Lajos.

KIS LOTTO.

Bécs, május 29-én:
42. 70. 7. 78. 9.

KÖZGAZDASÁG.

A tengeri és kölesnek Bulgáriából és Szerbiából való vámentes behozatala.
Széchenyi gróf földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, a ház tárgyaláson, a következő törvényjavaslátot terjesztette be a tengerinek és kölesnek az osztrák-magyar vámterületre, Bulgáriából és Szerbiából való vámentes behozataláról.

1. cikk. Tengeri és köles Bulgáriából és Szerbiából, származási igazolványok mellett 1887. évi júni. végéig az osztrák-magyar vámterületre vámentesen behozható.

2. cikk. Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyi és földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterek biznata meg.
Budapest, 1886. május 28-án.
Széchenyi.

Indokolás.

a tengerinek és kölesnek az osztrák-magyar vámterületre Bulgáriából és Szerbiából való vámentes behozataláról szóló törvényjavaslathoz.

A Romániával 1875. évi június hó 22-én kötött kereskedelmi szerződésnek (1876. XIX. t.oz.) XXXI. cikke értelmében ezen szerződés, a jóváhagyási okmányok kiserlési napjától tíz éven át marad hatályban. Miután a jóváhagyási okmányok 1876. június 1-én lettek kiserlve, a szerződés 1886. évi június hó 1-ig bír érvényen.

A szerződés ugyanazon cikkében azonban mindkét fél részére biztosítva lett azon jog is, hogy az egyezményt 12 hónappal a lejáratí idő előtt felmondhassa.

Miután pedig mindkét fél élve ezen joggal, a szerződést kélldőben felmondta, annak hatálya f. évi júniushó 1-ével megszűnik, f. évi június hó 1-étől kezdve tehát kereskedelmi viszonylatukat illetőleg Romániával szerződés nélküli, sőt ismerv a román közvélemény hangulatát, Románia részéről valószínűleg elleneséges állapot fog beállani, azaz mindkét állam a másik fél területéről érkező árukra és reményekre nem fogjatöbbször alkalmaznia kedvező vámtételeket.

Az osztrák-magyar vámterület általános vámtarifájáról szóló törvény III. cikke szerint, áruk, melyek oly államokból jönnek, hol az osztrák, vagy magyar áruk kedvezőtlenebb bánásmódban részesülnek, mint más államokból érkező áruk, a behozatalnál a vámtarifában megállapított vámon felül még 30 százalékat és ha vámentesek, az áru kereskedelmi értékének 15%-nyi specifus vámját fizetik.

Ugyanazon cikk értelmében azonban a kormány jogában áll egyes árucikkekre a kiszabott összegnél magasabb pótvámokat alkalmazni.

Miután előrelátható, hogy Románia június hó 1-től kezdve a monarchiánkból érkező árukra általános vámtarifájának tételeit, vagy talán azoknál is magasabbat fog alkalmazni, és így a monarchia cikkeit kedvezőtlenebb

bánásmódban részesítendik, mint más államokból érkező árukat, a vámtarifáról szóló törvényjavaslataban előírt vámfeltelemeleket részünkrol is életbeletítenni fogjuk.

Tekintettel Románia termelési viszonyaira és kivitelü cikkinek természetére, különösen a nyersternényekre, ezek közül főképp a gabonaneműkre és a sertészekre lettek magasabb vámok megállapítva.

Nehogy azonban ezen Románia megtartása által indokolt intézkedés saját iparukra hátrányos befolyást gyakoroljon, akkor a nád az országban a mezőgazdaság az idén az elzárkózás előnyeit a termelés fokozására felhasználni meg nem tudta és hogy a román származású tengeri és köles más államokból eredő termény vámentes behozatása által még nagyobb hátrányt szenvedjen és ekkor a Románia irányában szándékoló intézkedés még súlyosabbá váljék: szükségesnek látjuk az iránt intézkedni, hogy a bolgár és szerb származású köles 1887. évi júniushó végeig vámentesen jöhessen a monarchiába.

Budapest, 1886. május 26.
Gr. Széchenyi Pál s. k.

Vegyes közlemények.

Az autonóm román vámtarifa. Bukarestből sürgönyzik 28-iki kelettel: A senatus megszavazta az autonóm vámtarifát, egészen úgy, a mint azt a kamara elfogadta. A fa díjtétele, dacára a kormány ellenzésének, köbméterenkint 15 franc maradt.

A magy. kir. államasutaktól vett értesítés szerint a Budapestrol Kolozsvárra és viszont közeledő 301. és 302. sz. gyorsvonat f. évi júniushó 1-től kezdve Kisújszállás állomáson feltételeesen, azaz ha utasok ott fel- vagy leszállni akarnak, megfogallitani. A 301. sz. gyorsvonat indul Kisújszállásról d. e. 11 óra 16 perczkor; ellenben a 302. sz. gyorsvonat indul Kisújszállásról d. n. 5 órakor.

Az aradi Lloyd heti tudósítása.

— május 29.
Ámbar a nyár tulajdonképpen csak néhány nap múlva veendi kezdetét, már is oly meleg napjaink vannak, mint máskor július-hóban; a gyakori rövid esőzések nem hűtöttek le a levegőt.

A vetések állása eddig általában még kedvező, habár esőhiány és jégokozta károkról gyakran hallani panaszokat. Az ugarföldök buza vetése igen sürű és gazdag, bő aratásra nyujtanak kilátást, míg ellenben a tarlóföldröken igen nagyon ritka és sarga. A tavaszi vetések nagyon visszamaradtak, mindenütt jó erős esőzés kivánatos és minden helyrehozható. Azon gyümölcsfák, melyek a fagy által majdnem teljesen megkimiltettek, néhány nap óta valami fereg által annyira megrongáltatnak, hogy különösen a szilva nagy mennyiségben a fákról le hull, ugy, hogy némely vidékeken már nem is láthatni a fákon gyümölcsöt.

A szőlvényegyek lapályon szintén sokat szenvedtek, ellenben magasabb fekvésű szőlőkben csak igen ritkán lehet kárt észlelni, de itt sem igérkezik a termés kielőgítőnek.

A terményüzletben valóságos stagnatio állott be, a kereskedelem és üzletkezés passiv magatartást foglalnak el és a forgalom csak a fogyasztásra és a szeszgyárak szükségletére szorítkozik.

Buza helyben és Uj-Aradon közel 2000 métermázsza jött piacra és 6 ft 80 krtól 7 ft 40 krig minőséghez képest nehezen eladva; nagyobb zárlatokban csupán 3000 métermázsza 7 ft-től 7 ft 20 krig métermázsánktól jutott tudomásra.

Rozs. Ámbar a keszletek az egész vidéken igen jelentéktelenek, mindazonáltal a vételkedv nagyon lanya: elérte 5 ft 30 krtól 5 ft 50 krig mmázsánként.

Arpa teljesen ellanyagolva és csakis fáradsággal lehetett e heten néhány korsírkományt 5 ft-től 5 ft 18 krig mmázsánként eladni.

Zab már évek óta a kicsinybeni szik-

legtöre szorítkozik, jegyzése inkább névleg 5 ft 20 krtól 5 ft 50 krig mmként, a minőség tisztaságához képest.

Tengeri az egyetlen termény, mely élénk üzletnek örvend és figyelemben részesül, betolválva a szesz magasabb jegyzése által.

A behozatal igen jelentéktelen, alig 1500 métermázsza, a heti piaci árak 4 ft 60 krtól 4 ft 70 krig, azonban nagyobb tételekben későbbi szállításra 4 ft 95 krig, es ezenfelül is engedélyeztetett.

Az egész heti forgalom 6000 mmázsara tehető.

Szemeslet.

(Május 29.)
(B) Élénk kereslet és szilárd hangulat mellett, ezen cikknek az ára a mult heten lényegesen emelkedett, és mint hogy, mint minden évben, ezen időszakban, a burgonya és gazdasági szeszgyárosok, az üzemet beszüntetik, és a nagy ipargyárosok is csak reduced üzemet dolgoznak, van kilátás, hogy szük keszletek folytán, az árak tovább is emelkednek.

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban 25.25 25.50 kicsinyben 26. hordó nélkül per 100 liter 9/8.

Budapesti gabnatózsda.

(Május 29.)
Az árak szilárd. Őszi buza 7.91, engeri júniusra 5.46—47. Őszi zab 6.21—6.23, repez 10.3/8—10—3/8.

Hivatalos árfoiyamok

a budapesti áru- és értéktörszén 1886. évi májushó 29-én.

Magyar aranyjárdék 6 sz.	—
Magyar aranyjárdék 4 sz.	105.10
Magyar papírijárdék 5 sz.	94.80
Magyar vasuti kölcsön	153.50
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	100.50
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	138.75
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	117.50
Magyar földterhermentelési kötvény	105.—
Magyar földterhermentelési kötv. záradék	105.—
Temes-bánati földterhermentelési kötvény	105.—
Temes-bánati földterhermentelési kötv. zár.	105.—
Erdélyi földterhermentelési kötvény	105.25
Horvát-szlavon földterhermentelési kötv.	105.—
Magyar szőlőözamszállítási kötvény	100.—
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	119.50
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papírban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.20
Osztrák járadék aranyban	117.25
1860-iki osztrák államsorsjegy	158.50
Osztrák-magyar bankrészevény	878.—
Magyar hitelbankrészevény	288.25
Osztrák hitelintézeti részevény	281.70
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.94
20 frankos arany (Napoleon'or)	10.02
Német birodalmi márkya	62.10
London (3 havi váltókért)	128.75
20 markos	12.40

IDEGENEK NEVSORA.

(Május 29.)
Fehérkereszt-szálló, Dr. Nagy R., ügyvéd, Déva. Breviller M., üzágató, Páris. Morszurgó J., bankár. Trieszt. Bleischrode N., bankár. Berlin. Tedesco Mór, bankár. Bécs. Hilfbeck G., Bauern A., Mandler Pál, Rosenblatt E., Taney F., Nacherra B., Fischmann K., Herzog Károly, Weisz Arnold, kereskedő, Bécs. Rosenstock E., Areny József, Mosch R., Wilhelm H., kereskedők. Budapest. Maader G., koreak, Szklukenua, Krausz Ede, kereskedő. Ungvár.

Nádor-szálló. Kralitz Béla, birt. Bpest. Antonescu István, arvaszéki elnök, Lugos. Propper N., János, igazgató, Debreczen. Nyiri Géza, Liedermann Aurél, Steinberger Victor, Huber Ferencz, Király Dező, Rasowszky Miklós, Wall Lajos, Haselmayr Béla, Wertheimer József, André Jenő, Rész Gyula, tanúk. Debreczen. Vágh János, tanuló. Szoboszló. Kuhné Adolf, tanuló. Miskolcz. Szdelacek György, tanuló. Arad. Parlaghy Béla, tanuló. Eberlyczke. Csillag László, tanuló. Matuskovits János, tanuló. Miskolcz. Steiner Aurél, tanuló. Bpest. Zimmerman Jakob, tanuló. Ahony. Polerocky J. Béla, tanuló. Eger. Strassburger Emil, tanuló. Tur-Keve.

Tlcherecs-szálló. Balta Lajos, birt. Kovácsháza. Beregszásy Kalmán, tanuló. Nagyháza. Tóth Sándor, tanuló. H. Samson. Udvardy Andre, tanuló. Debreczen. Salgo J., tanuló. B. Gyarmat. Wertheimer B., tanuló. Debreczen. Kíller Lajos, tanuló. Rakamaz. Frankovits Mór, tanuló. N-Somkut. Fáykiss Árpád, tanuló. Vilmos, tanuló. Podolin. Aradi Géza, tanuló. Csépa. Tilscheim Béla, tanuló. Bpest. Szabo Gyula, tanuló. Budapest. Fried Jenő, tanuló. H-Böszörmény. Ternay F. orvos. Versetz. Lorenstein Leó, keresk. Bpest. Vossderl B., utazó. Bécs.

Meghaltak Aradon.

(Május 22-től május 28-ig.)
Belváros: Homa Vaszília, napszámos, 72 év tódóhurut. — Zsoldos József, vasuti munkás fia, 3 hónap, béllhurut. — Nonckker Rozsi, hivatalnok leánya, 5 hónap, béllhurut. Korvitz István, pinózer fia, 1 1/2 év, hórhóhurut. — Kirilovits István, malotulajdonos fia, 11 év, vizehült. — Schwellengraber Janka, fodrász leánya, 3 het, körgerecsók.
Ujtelep: Gábris János, napszámos, 63 év, tódóh. — Pernyáva: Naezelhoffer János, napszámos fia, 2 hónap, aszkór. — Fodor József, városi segeleyzett, 65 év, vizkör. — Garjop Ferencz, pek, 56 év, tódóvész. — Alsó-Marospart: Popity Mária, napszámos leánya, 6 hónap, hórhóhurut. — Sarkad: Mních Izidor, cipészmeister, 46 év, majeltalulás. — Kovács Katalin, kovács leánya, 1 év, béllhurut. Szokolos Illa, földész árva, 11 év, gümkör. — Fakura Anka, földész leánya, 1 het, vesezüjélet gyengeség.

Aradi pénzintézetek és vállalatok papírjainak árfolyama.

Pénzüintézetek részvényei:			
Név	Bekér.	pénz	árú
I. Aradi tak-pénzt. részv.	300	1550	1650
Aradi tak-pénzt. id. részv.	200	830	860
Aradi ker- és iparb. részv.	150	240	250
Aradi ipar- és nép. részv.	90	175	180
Uj-aradi tak-pénzt. id. részv.	100	240	250
Ipar-vállalatok:			
Arad-Körsöv. vasut részv.	—	100	105
Aradi Széchenyi gőz. részv.	200	500	550
" Légszesz vil. részv.	200	140	150
" vil. első részv.	—	200	—
" Lovasuti teglgy. részv.	—	135	140
" Gyártélepep részv.	—	—	—
Békésmegyei pénzintézetek:			
B.-Csabai tak-pénzt. részv.	50	80	90
népbank	40	70	80
B.-Gyula vár tak-pénzt. részv.	60	100	110
Békésm. t. p. részv. Gyulaén.	100	450	500

Felölös szerkesztő: Hindy Árpád.

Nyilttér.*

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy ügyvédi irodámat ideiglenesen atyám, Hudetz Ferencz orvos házában, Zoltán-utca 6. sz. a. megnyitottam.
Dr. Hamvas Károly, ügyvéd.

Dr. Tisch Mór városi kerületi orvos, lakása Simonyi-utca 2. szám (régí színház mellett)
rendel reg. 7-8-ig, d.n. 2-3-ig.
*) F rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a Szék.

SINGER. A „NÁDOR“-SZÁLLODÁVAL SZEMBEN. SINGER.

Beste Rahmen fähre der Welt.

ORIGINAL HOWE MACHINERY CO. THE SINGER SYSTEM. THE HOWE MACHINERY CO.

Amerikai varrógépek, vasbutor és pénzszekrények gyári raktára SINGER L. S. aradi kereskedő 1856. óta

Wiese T. és Tsa a cs. kir. osztrák és a kir. magyar ministeriumok s államasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos pénzszekrények gyári raktára.

Azokivül ajánlom vasbutor gyári raktáromat nagyválasztékban.

Valódi amerikai Howe nevezetesen WEHLER & WILSON, Singer, Grover s kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére. Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges kellekek.

Arverési hirdetemény. Közadós Pokupcsics Gyula esdőtömegehez 136—176, 186—192, 203 és 204 tételeszámok alatt leltározott különféle gazdasági felszerelvények, szerszámok, ugy nemkülönben tehének, tiszók, tinók, lovak, koscsik és hintókból álló ingóságoknak nyilvános árverés utján eladatasát a esdóhitelező választmány 4/X. sz. határozattal elrendelvé, ezen ingóságoknak eladatasát az árverést 1886. júniushó 7-ének d. e. 9 órájára Zöldes községben, az uri lakban kitűző és arról a venaf szüedekozokat azon felhívás mellett értesítem, miszerint ezen ingóságok a legtöbbet igérőnek késspenzfizetés mellett fognak eladatni.
Kelt Aradon, 1886. május 29.
Winter Adolf, ügyvéd, mint esdőtömegegondnok. 316—1.

Uj szerkezetű szóda-gépek jutanyos áron kaphatók üzletben, melyek nagy előnyvel bírnak a — régibb gépek felett, a mennyiben a szénsav alulról nyomul a vizen keresztül és azzal jobban egyesül, s az által a szikviz sokkal erősebb, gyorsabban készül és kevesebb időt igényel és a gépek kezelése egyszerű, kevesebé vannak kitéve, költséges javítások nem fordulnak elő.
Az oly tiszta borkó és szóda bicarbonából készült szikviz ugy betegekre, mint-egészségeseknél nagyon ajánlható, különösen meleg időzszakban és a hol szikviz hiánytökéletesen egyszésges, mert az víz nem Tisztelettel: Ernyei Gyula a zöld papagály-hoz.

Pályázati hirdetmény

A szentmártoni községjegyzői állás lemondás folytán üresedésbe jöven, annak betöltésére ezennel pályázat nyitattik s választási határidőül Szent-Márton községvárához folyó évi június 10-ének délelőtti 10 órája tűztek ki.

Az 1883. I. t.-cz. 6. §-a s az 1871. XVIII. t.-cz. 74. és 75. §§. szerint felszerelt pályázati kérvények a választást megelőző nap, vagyis június 9-én, d. u. 6 óráig alólt járási szolgabíróhoz nyújtandók be.

Mely ebbeli pályázat ezennel közhírré tétetik. Elek, 1886. évi májushó 27-én.

Szentes Károly,
fűszolgabíró.

Önkéntes árverés földbirtokra.

Néhai báró Tomasich Imre hagyatékához tartozó, Arad megye lökösházi pusztán, a szentmártoni 279 sz. telekjegyzékben A.+3. sor-szám és 1614-1619/a. hrz. a. felve t. holdját 1100 □-örelével számítva, összesen 524 holdat és 860 □-ölet tevő, legnagyobb részben ákác fassal szegélyezett, egy tagban lévő földbirtok, mely közt első minőségű búza termelésre alkalmas 416 hold szántóföld és 88 hold kitűnő kaszáló létezik, és melyek boldanként 1100 □-ölet számítva, 15 frtért vannak haszonbérbe adva, a rajta találtatott szilárd anyagból épült és jó karban lévő kényelmes lakház és gazdasági épületekkel, gyümölcsös kert és kisebb szőlővel együtt, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatik.

Az árverés törvényes blzonyság jelenlétében

folyó évi június hó 6-án, reggeli 9 órakor

Pokorny Richárd szomszéd lökösházi földbirtokos és zárgondnok lakásán tartatik meg, mely alkalommal zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. Az írásbeli ajánlatokhoz zárt ajánlatokban ki kell jelenteni, hogy a feltételeket ismerik és elfogadják. A zárt írásbeli ajánlatok f. é. június hó 6-ig adandók be alulírottak valamelyikénél.

Ugy az árverések, mint az írásbeli ajánlatot tevők, kötelesek az árverés megkezdése előtt bánompénzül 10,000 frtot o. é. a zárgondnok kezéhez letenni.

Az írásbeli zárt ajánlatok csak a szóbeli árverés berekesztése után fognak kinyitattani. A földbirtok, beleértve a rajta találtatott épületeket, csak akkor adatik el, ha holdjárt, 1100 □-ölet számítva 250 frt o. é. vagy több ígértetik, mely esetben a földbirtok a legtöbbet ígérőre leütetik.

A kikiáltási-ár 131,195 frt 46 kr. o. é. Kisebb ígérétek vagy ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési feltételek Lökösházán Pokorny Richárd zárgondnok, és Aradon Varjassy József ügyvéd, mint az örökösök meghatalmazottjainál, megtekinthetők.

Kelt Aradon, 1886. május 18.

Pokorny Richárd,
Varjassy József

640-4.6

Nyári idényre

ajánljuk a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives figyelmébe dusan berendezett

FÉRFI-DIVAT- ÉS DISZMŰRAKTÁRUNKAT.

Allandóan nagy választék:

kemény kalapok 1.50-6.-ig (Cylinder és Clackok), lágy kalapok —80-5.-ig, gyermekkalapok 50 krtól 2 frtig, üzleti siphok 40 krtól 1.20-ig, házi siphok 1 frttől 3-ig, férfi divatos ingek, kezelő és gallér avagy annélkül, fehér 1 frttől 3-ig, színes, carton, pique, zephir és oxford, gallér és kezelővel 1-3 frtig, színes munkás ing 50 krtól 1 frtig, alsó nadrágok 60 kr, 2 frt, külön gallér 1 det. 12 drb 2-2.40-ig, kezelő 1 det. 24 drb 3 frttől 5-ig, zsebkendő 1 det. 12 drb 1 frttől 4-ig, finomabb 5-12 frtig, férfi harisnya 8 krtól 40-ig, finomabb 50 kr., 1 frt, 2 frtig, nyakkendő 10 krtól 1.50-ig, férfi bőr cipők 3.50-7 frtig, lakcipő 5-8 frtig, férfi cipő (brünnel) 2.50-5 frtig, vitorlavászon cipő 4 frtig, esőernyők 80 krtól 3 frtig, selyem 4-12 frtig, férfi napernyő 80 krtól 2 frtig, selyem 4-6 frtig, kezi bőröndök 80 kr, 2 frt, finomabb 3-12 frtig, utazó fa-bőrönd 2.50-10 frtig, továbbá pénz, dohány, szivar- és fényképerszény és szelenczék, fényképtartók (album), tintatartók, tolltartók, illatszertartók, gyertyatartók, kártyapapír s több emlék és utazó tárgy és készletek, ugyszinte illatszert, mosdószappan, fogszappan (Zahn-pasta), fogpor, fogkefe, ruhakefe, hajkefe, férfi bőr czérna, és selyemkefzetű stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség pártfogását kérve, kész szolgálattal

SUHAJDA és TÖRÖK,

az „Arany ember”-hez Aradon.

175-22*

Főter 21 szám, a két emeletes Spitzer-féle házban a megyeházzal szemben.

Legkitünőbb minőségű padolat lakk-festék.

Valódi borostyánkő fényfestékeink mint felülmúlhatatlanul legjobb, gyorsan száradó és igen tartós padolat-lakk kizárólagos eladási helye Arad város és környéke részén

Meer Mór

jóhírnévű festékek reskedésében, Aradon, főter 4. sz., a Nádor-szálloda épületében létezik, hol 1 kilós kannákban, a legolcsóbb gyári árák mellett árusítatik el.

Majnai-Offenbachban, 1886. május hóban.

Schramm és Hörner,

Gyapjuzsák, repceponyvák, gabonazsák, gépszíjak, gépolaj, vízmentes ponyvák, kátrányozott háztető-lemez

kapható legolcsóbb és legjobb minőségben

REICH B. KÁROLY

gazdasági-cikkek raktárában,

Arad. Szabadság-ter 1. sz. 370-2.4

Nevelőnők

kik Angol- és Franciaországban működtek, kitűnő zongorajátzók és a nevelés befejezésére különösen alkalmasak, nevelőnők nyelvekben tökéletesek, zenében kitűnők, kik fiatal gyermekek nevelésével előszeretettel foglalkoznak; angol nők, kik a francziát tökéletesen bírják, francia nők, kik a zenében tökéletesek

Német, francia és angol bonnokat kitűnő bizonyítványokkal és szerény igényekkel a legjobb tan- és nevelő erőket lelkiismeretesen ajánl

Reisner Mathild asszony

elhelyező intézete, Bécs, I. Goldschmidgasse 9. Képviselve: Arad, kápolna-utca 4. sz. I. emelet.

MEGHIVÁS.

Az aradi légszeszvilágítási részvénytársulat

XV-ik évi

rendes közgyűlését

f. é. június hó 6-án, délelőtti 10 órakor

AZ ARADI IPAR- és NÉPBANK gyűléstermében, tartja meg, melyre a t. cz. részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

A NAPIRENDET KÉPEZI:

1. Az 1885-86. évi üzleti jelentés felolvasása, a mérleg be-terjesztése, a felügyelő-bizottság jelentése és a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
2. Egy igazgatónak 2 évre leendő megválasztása (alapsz. 24. §.)
3. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása.

Mérlegszámla az intézetnél betekinthező.

Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, miként az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket, vagy ezekről szóló betéti leveleiket f. évi június hó 4-ig bezárólag a gyári irodában, térítvény mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Kelt Aradon, 1886. május 23-án.

Az igazgatóság.

Leszállított árak!

KRAUSE KÁROLY,

főtér, minoritakolostor.

Miután áruraktáromat átalakítani szándékozom, ennél fogva a legtöbb cik-keket, u. m.:

férfi- és női ingeket, ruhaszöveteket, mosókelméket, asztal- és ágyneműeket, szőnyeget, alsónadrágokat, napernyőket, harisnyákat, szallagokat, müvirágokat stb.

igen leszállított áron, készpénzfizetés mellett elárusítom.

Kérem a nagyérdemű közönséget s vevőimet ezen alkalmat felhasználni.

377-1.5

Kiváló tisztelettel:

Krause Károly.

ásványvíz, só-nagyraktár.

Meszer Lipót

Kisjenőn, „Az éles késhez”.

Ajánlja dusan felszerelt

kézműáru-, fehérnemű-, rövid-, nürinbergi-, fűszer-, anyag- és festék,

ugymint kalapok és lábbellek nagy választékban raktárát, Mindenemű friss töltésű

ásványvizeit, só-nagyraktárát.

A cséplési idényre

parafin-, ásvány- és oliva-gépolajat.

Tisztelettel:

343-2.4

MESZER LIPÓT,

Kis-Jenőn.

Parafin-, ásvány- és oliva-gépolaj.

A petroszényi kőszénbánya

társulat

ajánlja legkitünőbb minőségű

kőszénterményeit

a legolcsóbb árák mellett.

Megrendeléseket, melyek legrövidebb idő alatt teljesítetnek, készségesen elfogad

260-7.6

Inkei Emil Aradon,

a petroszényi kőszénbánya főigazgatója.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudni adni, hogy

kedden, f. évi június 8-án,

délelőtti 8 órakor a tek. városi kapitányi hivatal egy közegének jelenlétében, üzlethelyiségemben, Kossuth-utca 62. sz. azon

zálogtárgyak,

melyek lejáratok ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adni.

Arad, 1886. márcziushóban.

187-2.3

Weiss Dávid.

TÖKÉLETES VÉGELADÁS!

Arany-, ezüst- és drágakő-üzletem felhagyása miatt csak rövid ideig tartó **végeladást** rendezek üzletemben, tetemes leszállított árak mellett, **20** százalékkal a bevásárlási áron alól melyre a t. helybeli és vidéki közönség becses figyelmét felhívom, azon megjegyzéssel, hogy árucikkeim a legszebb és legújabb divatu arany és brillant ékszerekből, valamint gazdagon felszerelt ezüsttárgyakból állanak.

Kiváló tisztelettel:

POLLAK U. REZSŐ,
ékszerész Aradon, Atzél Péter-utca, Bohus-ház.

Arad-körösvölgyi vasut.

Vagyon.	Számadási főzárlat 1885. évről.	Tehar.
1. Vasutépítés:		
Az arad-borosjenői vonal építési költségei	941964 77	
A borosjenő-borosabesibsi vonal építési költségei	354320 51	
Építési és üzleti beruházások pályakiigazítás, forgalmi és üzleti eszközök beruházása, tökéletesítés	576046 01	
Műhelyépítés költségei	42607 54	1914938 83
2. Anyag- és leltárkészlet:		
Üzleti és építési anyagok készlete	28893 58	
Leltárkészlet	18564 65	
Köszlet	5762 58	53220 81
3. Pénztárállás:		
A főpénztárban készlet	9969 28	
Az állomási pénztárakban készlet	1930 71	11899 99
4. Nyugdíj alapítványok:		
22700 forint névértékű 4%-os aranyár. á 87.10	19771 70	
Az aradmezei takarékpénztárban betétben	68294 24	88085 94
5. Részvényesek:		
Kiadatlan részvénytőke		11800
6. Elsőbbségi részvényletét:		
A főpénztárnál letétben		1160000
7. Biztosítéki értékpapírok:		
Az igazgatók letéte	18200	
A főpénztárnok biztosítéka	1400	
Ternitzi vasgyár által letett váltó	10000	
Zóptani vasgyár által letett váltó	8000	
Vállalkozói biztosítékok	650	38250
8. Különböző tartozók		108516 38
9. Váltókövetelések:		
Arad-csanádi vasut átvett kocsikért	20081	
	343672 95	340672 95

Arad-körösvölgyi vasut; Arad, 1885. december 31.

A könyvelőség:

Purgly János s. k. Boros Beni s. k. Révész Adolf s. k. főkönyvelő.

Jelen számadási főzárlatot a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1886. május 22-én.

Az Arad-körösvölgyi vasut felügyelő-bizottsága:

Heinrich Sándor s. k., f. b. tag. Varjassy József s. k., f. b. elnök. Dániel László s. k., f. b. tag.

Tartozik.

Üzleti számla 1885. évről.

Követel.

Kiadások.	Bevételek.
1. Központi igazgatás	12942 69
2. Pályafelügyelet és fentartás	39378 49
3. Forgalmi szolgálat	66983 97
4. Vontatás és műhely	40134 38
5. Anyagszerkezelés	909 14
6. Tulajdonkép nem üzleti kiadások	6676 22
Üzleti felesleg mint nyermény-egyenleg	158677
	320701 89

Arad-körösvölgyi vasut; Arad, 1885. december 31.

A könyvelőség:

Purgly János s. k. Boros Beni s. k. Révész Adolf s. k. főkönyvelő.

Jelen üzleti zárszámlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1886. május 22-én.

Az Arad-körösvölgyi vasut felügyelő-bizottsága:

Heinrich Sándor s. k., f. b. tag. Varjassy József s. k., f. b. elnök. Dániel László s. k., f. b. tag.

Arad-csanádi vasut.

Vagyon.	Számadási főzárlat 1885. évről.	Tehar.
1. Vasutépítés.		
Építési kiadások	3803694 21	
Építési és üzleti beruházások	102505 19	3906199 40
2. Leltárkészlet:		
A főpénztárban készlet	13502 91	21281 39
Az állomási pénztárakban készlet	4134 82	17637 73
3. Részvényesek:		
Befizetetlen részvénytőke		179279
4. Elsőbbségi részvényletét.		
A főpénztárnál letétben		2790000
5. Biztosítéki értékpapírok		
A vállalkozók letéte értékpapírokban	19600	
A vállalkozók letéte értékpapírokban	3400	23000
6. Csanádmezei		
A fond perdu hozzájárulási tőkére tartozás		120000
7. Különböző tartozók		2249 06
		7059646 58

Arad-csanádi vasut

Arad, 1885. december 31.

A könyvelőség:

Purgly János s. k. Boros Beni s. k. Révész Adolf s. k. főkönyvelő.

Jelen számadási főzárlatot a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1886. május 22-én.

Az arad-csanádi vasut felügyelő-bizottsága:

Török Imre s. k. b. f. tag. Kohányi Mór s. k., f. biz. elnök. Heinrich Sándor s. k. f. b. tag.

Tartozik

Üzleti számla 1885. évről.

Követel.

Kiadások	Bevételek
1. Központi igazgatás	20610 06
2. Pályafelügyelet és fentartás	61898 65
3. Forgalmi szolgálat	99654 40
4. Vontatás és műhely	72806 92
5. Anyagszerkezelés	1468 11
6. Tulajdonkép nem üzleti kiadások	12794 11
Üzleti felesleg mint nyermény-egyenleg	234563 92
	503795 27

Arad-csanádi vasut

Arad, 1885. december 31-én.

A könyvelőség:

Purgly János s. k. Boros Beni s. k. Révész Adolf s. k. főkönyvelő.

Jelen üzleti zárszámlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Arad, 1886. május 22-én.

Az arad-csanádi vasut felügyelő-bizottsága:

Török Imre s. k., f. b. tag. Kohányi Mór s. k., f. biz. elnök. Heinrich Sándor s. k., f. b. tag.

Aradi kiállítás

CSÓTY NÁNDOR

Érdem érem

épület- és díszmű-bádogos,
Aradon, Forray-utca, gróf Nádasdy-ház.

Ajánlja a n. é. közönségnek mindennemű
bádogos munkáit.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épületek fedését, parkányzatát és díszítését.

Préselt horgany-díszítmény (ornamentek), ugymint: galeriák, sarok- és középdísz, vázak, rosetták, consolok darabok- és métereként.

Körpárkány padlásablakokhoz. Padlás-ablakok, ki-mászok, csatornák stb. javítása a legolcsóbb áron.

Különösen bátorodom ajánlani a nyári időnyre — a háztartáshoz szükséges — több év óta tapasztalattal készülő **jégszekrényeimet**, 1 és 2 ajtóval, melynek könnyű beszerzése miatt olcsó árakat számítván és pedig 1 ajtós 14 frt. 2 ajtós 28 frt.

249-88

8254-886.

Aradmezei alispánjaitól.

Igervények 360-3,3

1864-es sorsjegyekre

huzás 1886. június 1-én.

Főnyeremény 150,000 frt.

ára 5 frt bélyeggel együtt.

Wallfisch Armin

bank- és váltóüzlete, Aradon.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Arlejtési hirdetmény.

A miska-vadász-alpasi törvényhatósági úton 8-12 kilométer közt. — továbbá az arad-kertési utvonalon 1-11 kilométer között 320, illetve 380 garmad rostalt kavics kiszállításának biztosítása iránt 4240 frt 72 kr. illetve 4234 frt 10 kr. költségvetés mellett f. év június hó 5-én, d. e. 9 órakor Aradmezei alispáni irodájában nyilvános arlejtési tárgyalás fog tartatni.

Mely ékkénti versenytárgyalásra vállalkozni szándéko-
zóknak 10 százalék bannompennzel ellátva, azzal hivatkozni meg,
hogy a kavics felosztási kimutatás, költségvetés és arlejtési feltételek addig is a helybeli m. kir. államépítészeti hivatalnál tekinthetők meg.

Kelt Aradon, 1886. május 23.

Az alispán távollétében:
Szathmáry Gyula,
főjegyző.

364-3,3

Legjobb és legolcsóbb padolat-lakk-festék.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy valódi borostyánkő-lakk festéket, mint legjobb, gyorsan száradó és igen tartós padolat lakk egyedi eladási helya Arad város és környéke részére

MEER MÓR

jóhírnévnek örvendő festékkereskedésben, Aradon, főtér 4. sz. (a Nádor szállóval szemben) létezik, a hol az 1 kilós bádog dobozban, gyári ár mellett (1 frt kilója) árusítatik el

Maklár Gyula,

lakk- és festék-gyáros. 290-5,10

Két nagyobb lakás

Óz-utca 27-ik sz. a.

az egyik augusztus hó 1-től, a másik azonnal

k i a d ó.

Bővebbet MESSER SALAMON-nál.

GRUBER SÁNDOR

fog-technikai mű-terme

főtér, 17. sz., II. emeleten

(Neumann-házzal szemben.)

363-2